

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2020. gada 22. – 28. septembris

Nr. 36 (1646)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Valsts prezidents atklāj pirmo Laimes koku parku pasaulē

19. septembrī Valsts prezidents Egils Levits, atbalstot Pasaulē pirmo Laimes koku parku, „Šis parks ir daļa no Lielās Talkas kustības, un tas ir latviešu devums pasaulei. Ši ir ilgtspējīga kustība, kas sākusies tieši Latvijā, un to pārņēmušas jau 180 valstis visā pasaulē,” teica Valsts prezidents un aicināja, stādot Laimes kokus, ikvienu padomāt par to, ko mums nozīmē zaļa Latvija un zaļā domāšana, aicināja padomāt savu attieksmi pret dabu // Foto autors: Ilmārs Znotiņš, Valsts Prezidenta kanceleja

Ceļojam pa Latviju!

2. lpp.

Franka Gordona un Kārļa Streipa komentāri

5. lpp.

Numura intervijā Ministru prezidents Krišjānis Kariņš

6. – 7. lpp.

Ko "sagrēkojis" Baltkrievijas vēstnieks Latvijā?

7. lpp.

Kā klājas Vītoli fondā?

8. lpp.

Pošamies uz PLEIF novembrī

10. lpp.

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu,

uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

• par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)

• par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)

• 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju

Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011,

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,

tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

Jaunākā informācija sociālajos tīklos:

www.facebook.com/brivalatvija

www.twitter.com/briva_latvija

Mājaslapa: www.brivalatvija.lv

Baltkrievijas pretestības kustība pelnījusi Sacharova balvu

Sandra Kalniete

Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete: "Baltkrievu tautas cīņa par demokrātiju un brīvām un godīgām vēlēšanām ir jāatbalsta visiem iespējamiem līdzekļiem, sniedzot kā praktisku, tā morālu atbalstu, tādēļ Eiropas Tautas partijas grupa akadēmiķa Andreja Sacharova vārdā nosaukto balvu šogad aicina piešķirt Baltkrievijas demokrātiskajai opozīcijai un tās līderiem."

Lai demonstrētu plašu starptautisku atbalstu jaunai, demokrātiskai Baltkrievijai, Eiropas Tautas partijas grupa aicināja arī citas politiskās frakcijas Eiropas Parlamen-

tā pievienoties šai nominācijai, un to nolēmušas atbalstīt arī liberāli centriskā politiskā grupa *Renew Europe* un Sociālistu un demokrātu progresīvās aliances grupa.

Apvienotajā pieteikumā Sacharova balvai tiek nominēta Baltkrievijas demokrātiskā opozīcija, ko pārstāv Koordinācijas padome un tās iniciātores Svetlana Tichanovska, Svetlana Aļeksijeviča, Marija Koļesņikova, Olga Kovaļkova, Veronika Cepkalo, kā arī politiskie un pilsoniskās sabiedrības aktīvistu Sergejs Tichanovskis, Aless Bjaļatskis, Sergejs Duļevskis, Stepans Putilo, Mikola Statkevičs un Pāvels Sevjarinets.

Eiropas Tautas partijas grupa, izvirzot Baltkrievijas opozīciju un tās līderus Sacharova balvai, norāda, ka Eiropas Savienības kaimiņvalstī notiek miermīlīga demokrātiska revolūcija – pēc daudzu gadu desmitu klusēšanas ir dzimusi jauna pilsoniskā nācija, kas pieprasa demokrātiskas pārmaiņas valstī. Demokrātisko revolūciju virza baltkrievu tautas vēlme lemt pašai par sevi, brīvi un godīgi ievēlēt savus līderus un uzņemties atbildību par savas valsts nākotni.

(Vairāk lasiet 6. un 7. lpp.)

RITA ROTKALE

ZILO EZERU UN ZAĻO PAKALNU ZEMĒ

Tieši tā gribu nosaukt sava triju dienu ceļojuma aprakstu, kaut oficiālais maršruta nosaukums bija – Aukštaitija, tātad Ziemeļlietuva. Tūrisma aģentūras IMPRO pārdomāti sastādītais brauciena plāns, pārbaudīta ceļabiedru kompānija un lieliskā pavadošā komanda – gide Silvija Lipska, sakrālās mākslas un reliģiju vēstures zinātnājs prof. Andris Priede un topošais mūziķis Rūdolfs Stikuts – deva pamatotas cerības uz brīnišķīgu piedzīvojumu, kas pilnam istenojās. Mūsu ceļojums sākās 20. augusta agrā rīta stundā no Rīgas Latviešu biedrības nama. Īsa pietura Vecumniekos, un ātri vien jau sasniegta Skaistkalne, kur šoreiz neapstājāmies, bet, pārbraukusi pāri Mēmelei, jau atradāmies kaimiņvalstī Lietuvā. Pirmās apstāšanās vietas cieši saistās ar mani un kollēgas Agras Straupenieces vairāk nekā trīsdesmit gadu seniem Eduarda Smilģa biografijas fakti pētījumiem. Toreiz ne bez pūlēm divu ekspedīciju gaitā mums izdevās atrast dižā režisora vectēva Jakūba, tēvbabrļa un brālēna Joza kapavietas Sostas un Sodelišķu kapos. Šaubas, vai šodien vairs spēsim tās uziet, izrādījās veltas. Kapavietas tagad ir labiekārtotas, uzlikti pieminekļi, jā, nākuši arī klāt jauni Smilģa dzimtas locekļu apbedījumi.

Bet mūsu gaitas ved tālāk. Lai aprakstītu visu ceļā redzēto, vajadzētu daudz plašāku apcerējumu, tāpēc šoreiz sīkāk pakavēšos pie tām apskates vietām, kas uzrunāja īpaši. Un tāds noteikti ir Rokišķu Sv. Mateja Evanģēlista baznīcas ansamblis, kas ir viens no iespaidīgākajiem neogotikas pieminekļiem Lietuvā. Baznīcu dibinājuši grāfi fon Tizenhauzeni, tā iesvētīta 1885. gadā. Ansambļa projektētāju vidū sastopami arī mums pazīstami vārdi – Makss Pauls Berči no Liepājas un Johans Daniels Felsko no Rīgas. Baznīcas interjers pārsteidz ar slaveno Eiropas meistarību darbiem. No Beļģijas tikusi atvesta ozolkoka griezta baznīcas iekārta – kancele, biktskrēslis, četrpadsmit svēto figūras, soli, durvis. Logu vitrāžas darinātas Austrijā, zvani atlieti Polijā. Baznīcā uzstādītas 24 reģistru ērģeles, bet dievnama kriptā atrodas Tizenhauzenu kapenes. Visu vērtīgo ieraudzīt un labāk izprast, kā allaž, palīdz Andra Priedes saturīgie komentāri.

Tālāk dodamies uz Gačionu muižu, ko trīs gadsimtus pārvaldījusi Rozenu dzimta. Nu šeit saimnieko īsts barons – Pjotrs Rozens, enerģisks, kungs, kurš atstājis Parīzi, lai apmestos uz dzīvi šajā lauku nostūrī, atjaunotu muižu tās kādreizējā elegancē un laipni uzņemtu pie sevis tūristus. Muižā valda patiesi nepiespiesta gaisotne, jo saimnieks katru apmeklētāju uzņem kā miļņu viesi. Viņš ne tikai atraktīvi atklāj muižas un savas dzimtas vēsturi, bet pat pats apkalpo viesus pie pusdienu galda. Nudien, viņš iemieso savu pārliecību, ka šeit ir jābrauc neko nedarīt, vien baudīt autentiskas lauku muižas gaisotni. Pēc ekskursijas un gardām pusdienām, pavadot mūs tālākā ceļā, saimnieks vēl ilgi māj atvadas mūsu busam. Šajā dienā mums vēl jānokļūst Stelmužē, kur atrodas viens no vecākajiem un

dižākajiem ozoliem visā Eiropā, kā arī nelielā koka baznīca, kas darināta bez vienas naglas. Bet ceļā uz šo mērķi mūs priecē vienreizēji skaisti dabasskati – likumotie ceļi vijas kalnup lejup, abās pusēs vērojami neskaitāmi ezeri un ezeriņi. Tā kā vairākas nedēļas pieturēties sauss un saulains laiks, ziemāju tūrumi jau nokopti. Liekas, tā varētu braukt un braukt, bet esam jau Stelmužē. Uzkalnā pirmais mūs sagaida varenais ozols, kurš ir vismaz 1500 gadu vecs. Leģenda vēsta, ka 1812. gada kara laikā kāds ievainots Napoleona armijas zaldāts esot bijis paslēpies ozola dobumā, par ko liecinājis pēc daudziem gadu desmitiem tur atrastais skelets. Bet lai paliek leģendas, dodamies augstāk pakalnā uz Kunga Jēzus Krusta baznīcu, kuŗas interjers apmeklētājam atklājas kā pārsteidzošs mākslas šedevrs, tā tapšanā roku pielikuši arī Ventspils kokgriezēji. Baznīca celta tālajā 1650. gadā, tās koka konstrukcijas un dažādās detaļas saglabājušās, pateicoties sava laika amatnieku zināšanām, kad cēr-

akmentīņu līdz ar kādu savu vēlēšanos, tā cerot uz tās piepildīšanos. Pārliecināties, ka vēlēšanos nav bijis mazums, – akmeņu krāvumi kalna virsotnē ir pama- tīgi. Ievingrinām balsis kopīgā dziesmā, cenšamies fotoaparātos iemūžināt apkārtnes neskartās dabas ainavas, un tad jau laiks doties uz pusdienām. To laikā paredzēts vērot lietuviešu nacionālā našķa – cepuma *šakotis* tapšanu. Tas izrādās tiešām iespaidīgs šovs, kad aptuveni stundas laikā atklātas uguns liesmās uz rotējoša iesma tiek uzaudzēts mums domātais cepiens. Vienojamies to tūlīt nenotiesāt, bet pēcāk atrast tam kādu vietu pie dabas. Vēl šajā dienā pabijām brīnumjaukā Senās biškopības brīvdabas mūzejā, kur par bitēm, to mājokļiem, medus ieguves veidiem, šķiet, var uzzināt visu. Bet, atklāti sakot, man vairāk gribējās vienkārši izstaigāt plašo, skaisti izkopto mūzeja teritoriju, un tā arī darīju. Nelielajā Videnišķu pilsētiņā apmeklējām Grēku nožēlošanas kanoniķu klosterā Sv. Laurencija baznīcu, kuŗā ir ve-

rasas sajūtas un pasakainus skatus uz tepat lejā plūstošo Sventājas upi un seno Anikšču mežu. Šī unikālā būve uzcelta tikai pirms pieciem gadiem kā tobrīd vienīgā tāda visā Austrumeiropā. Visi braucēji kopā nofotografējamies pie leģendām apvītā dižakmens Puntuka, kas atrodas turpat gaisa takas pakājē. Tas ir otrais lielākais akmens milzenis Lietuvā. 1943. gadā tēlnieks Bronus Pundzjus uz tā viena sāna izkalis Stepona Darjus un Staša Čirēna bareljefu. Viņi ir Lietuvas nacionālie varoņi – aviātori, kas pirmie ar nelielu lidaparātu *Lituanica* 1933. gada 15. jūlijā pārlidoja pāri Atlantijas okeānam. Netālajā Anikšču pilsētā pirmo reizi šā

vasarās sarakstījās vēl tikai divdesmit četrus gadus vecais Baranausks, latviešu valodā atdzejojis Paulis Kalva. Bet kopumā tas ir visvairāk svešvalodās tulkotais lietuviešu klasiskās literatūras darbs. Dodoties tālāk, pabraucam garām pilsētas centrā Aruna Sakalauska veidotajam Antana Baranauska piemineklim. Nu jau jūtams, ka ceļš palēnām virzās uz māju pusi.

Vēl pabraucam pie Seiminišķļu pilskalna vēsturiskā kompleksa, kuŗu vēsturnieki saista ar pirmā Lietuvas karaļa Mindauga Vorutas pils vietu un kur atkal varam precīties par tiešām brīnišķīgām dabas ainavām.

Gačionu muižā viesus sagaida barons Pjotrs Rozens

tami būvniecībai nepieciešamie koki. Baznīcas apmeklējumu mums kuplina topošā mūziķa Rūdolfa aizrautīgā ērģeļspēle. Un tad jau pienācis laiks doties tālāk naksmāju virzienā.

Ceļš ved cauri burvīgām ezeros spoguļotām ainavām un Zarasu pilsētiņai ar neparasto panorāmas tiltu. Apmešanās mums paredzēta Ignalinā, labiekārtotā sporta kompleksā tieši pie ezera. Dažs no mums nevar atturēties no vilinājuma nopeldēties ezera siltajos ūdeņos, un tad jau laiks pelnītam naktsmieram.

Otrā ceļojuma diena sākas ar Aukštaitijas Nacionālā parka apmeklējumu. Te apskatāmas gan senās Ginuču ūdensdzirnavas, gan Palūšes koka baznīca ar neparasto astoņstūru zvanu torni un burvīgo uzrakstu virs ieejas durvīm – *Ienāc labs, izej labāks*. Arī šajā dievnamā Rūdolfs mums sniedz īstu, garu pacilājošu ērģeļmūzikas koncertu. Tad dodamies tālāk uz nākamo ceļamērķi – leģendām apvīto Ladakalnu, no kuŗa virsotnes paveras skats uz sešiem apkārtnes ezeriem. (Aukštaitijas Nacionālajā parkā atrodas pavisam 216 ezeri!) Šī ir sena pagānu kulta vieta, kur ticis upurēts dievietei Ladai. Bet šodien iedzīvojušies tradīcija uznest kalnā

seli pieci baroka stila altāri. Bet iespaidīgam piesātinātās dienas noslēgumā apmeklējām lietuviešu neopaganisma svētvietu, kur mums tika demonstrēts, kā senatnē tika veidots saules kalendārs un laikrādis, kādas tradīcijas tika piekoptas. Kaut sniegtajā priekšlasījumā bija saklausāma viena otra pseidozinātniska spekulācija un daudz kas jau vispārzināms, tomēr bija arī kas tāds, kas mani uzrunāja. No pagāniskās kultas vietas labi saskatāma milzu observatorija, kuŗas teritorijā iekārtots arī Etnokosmoloģijas mūzejs, kur tiek pētītas cilvēku attiecības ar kosmisko pasauli un kā tās izpaužas tautas dzīves tradīcijās, zinātnē, literatūrā, mākslā. Mani vienmēr interesējis, kāpēc tik ļoti atšķiras mūsu abu tautu teātra māksla, galu galā, kāpēc Eduards Smilģis ir tik īpašs savā pasaules redzējumā un daiļradē. Zināmu intuitīvu nojaušmas dzirksti šodien piedzīvotais mani uzšķīla.

Bet nu gan ir pienācis laiks doties uz Ukmerģes pilsētiņu, kuŗas viesnīcā varēsim atpūsties un noskatīties ekskursijas pēdējai dienai. Rīts pienāk ar fantastisku piedzīvojumu – pastaigu pa Anikšču Koku vainagu taku – 300 metru garu gaisa tiltu, kas izvijas 21 metra augstumā, ļaujot izbaudīt nepa-

Gačionu muiža(augšā) un skats uz Augštaitijas ezeriem

brauciena laikā tā isti saskaramies ar sērgas klātbūtni, – cilvēki ielās staigā sejas maskās, arī mums tas jādara. Atgādināšu, ka Lietuvu šī nelaieme skārusi krietni skarbāk, gaisā pat virmo iespējama atkal slēgt mūsu robežu ar kaimiņvalsti.

Bet mēs turpinām tvert iespaidus – apmeklējām gan Lietuvā augstāko divu torņu baznīcu, gan Antana Baranauska kļētiņu, kas ir pirmais memoriālais mūzejs visā valstī. Vienā no Svētā apustuļa evaņģēlistu Mateja baznīcas 79 metrus augstajiem diviņu torņiem ierīkots skatu laukums, uz kuŗu ved 186 pakāpieni un kuŗā daļa mūsu braucēju, protams, arī es, uzkāpjām. Pilsēta no turienes ir kā uz delnas. Bet Baranauska mūzeja dārzā mums ir patiesi skaists dzegzles brīdis, kad klausāmie fragmentus no dzejnieka slavenākā darba, poēmas „Anikšču sils” Andra Priedes lasījumā. Šo himnu dabai, ko 1858. – 1959. gadu

Pēdējā apstāšanās vieta mums ir Ramūna Cižas alus darītava, kuŗas saimnieks ir ceturtās paaudzes aldaris savā dzimtā. Tē ir gan neliels mūzejs, kur varam redzēt gan senos, gan ne tik senos alus darītāju darba rīkus, gan izsekot šī dzēriena tapšanas procesam, gan nobaudīt glāzi putojošā miestiņa. Mūsu vienprātīgs vērtējums tomēr ir, ka pašu alus ir garšīgāks, un neviens mājās vešanai kādu pudelīti nenopērk. Tādā patriotiskā noskaņojumā esam gatavi mājupceļam. Robežu pabraucam pie Subates, vēl maza pietura, lai turpat ceļmalas zālienā notiesātu savu *šakoti*, kas izrādās tiešām izcili garda, un tad jau patiesībā ceļojums ir galā. Atvadāmies cerībā, ka apstākļi ļaus vēl kādreiz tikties līdzīgos apstākļos līdzīgā sabiedrībā. Mūsu kopābūšana ir bijusi kā optimisma un cerību pote laikā, kad īstas vakcinās vēl pasaulē nav.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Valsts prezidents pasniedz Cildinājuma rakstu Marģeram Vestermanim

18. septembrī Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pili pasniedza Cildinājuma rakstu Dr. *hist. h. c.* Marģeram Vestermanim par mūža darbu Latvijas sabiedrības vēsturiskās atmiņas veidošanā, Latvijas ebrēju vēstures dokumentēšanā un traģisko holokausta vēstures lappušu izpētē.

Savā uzrunā Valsts prezidents sacīja: "Vispirms es sirsnīgi apsveicu jūs 95 gadu jubilejā. Tas ir vecums, kas līdzinās teju Latvijas valsts vecumam. Jūs esat piedzīvojis visu, kas ir noticis ar Latviju. Es gribētu minēt trīs lietas. Pirmkārt, Jūs esat Latvijas patriots, un visu šo laiku kā Latvijas patriots Jūs esat darbojies un devis savu ieguldījumu Latvijas valsts labā. Otrkārt, Jūs esat Latvijas ebrēju kopienas kultūrvēsturiskā mantojuma glabātājs, un šī kopiena ir devusi savu piesumumu ne tikai Latvijai, bet arī, protams, visai ebrēju kopienai pasaulē. Tā ir neliela kopiena, bet ar ļoti nopietnu devumu. Treškārt, Jūs esat saglabājis atmiņu par holokaustu. Mums Latvijā ir bijuši gan gaiši, gan tumši notikumi, un, protams, arī šis notikums ir Latvijas vēstures sastāvdaļa, un ir svarīgi, lai sabiedrība to zina. Tādēļ es vēlos pasniegt Jums Cildinājuma rakstu, kas ir personīga atzinība par Jūsu līdzšinējo darbu. Liels paldies Jums!" teica Valsts prezidents Egils Levits.

"Ir prieks un gods strādāt savas tautas un Latvijas labā. Tās nav frazes, tas ir dzīvs saturs," saņemot Cildinājuma rakstu, sacīja M. Vestermanis.

***

Atklāta izstāde par baltiešu aicinājumu

Valsts prezidents Egils Levits 21. septembrī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā atklāja izstādi "Baltiešu aicinājums Apvienotajam Nācijam" un uzsvēra: "Ar šo izstādi iesākams Latvijas 30. gads Apvienoto Nāciju saimē."

Laikā, kad pasaule strauji mainās un daudzpusējās sadarbības principi arvien biežāk tiek apšaubīti, ir īpaši svarīgi, ka arī mazākās valstis aktīvi pacel savu balsi, lai līdzdarbotos pasaules problēmu risināšanā. Es vēleiz gribu uzsvert, ka Apvienoto Nāciju 75. gadskārtā multilaterālisms ir svarīgāks kā jebkad. Tas ir nepieciešams pasaules miera un drošības stiprināšanai. Bez tā konfliktu skaits un konfliktu intensitāte noteikti pieaugtu. Arī Latvija ir gatava dot savu piesumumu šo globālo jautājumu risināšanā."

***

Dobeles Atbrīvošanas piemineklim – 80

Tēlnieka Kārļa Zemdega veidotajam Dobeles atbrīvošanas piemineklim šogad aprit 80. gadskārta, bet atjaunotajam piemineklim, kuŗš kļuva par trešās Atmodas simbolu un nomaiņa okupācijas zīmi – bruņutransportieri, tagad aprit 24. gadskārta.

Līdzās tradicionālā ziedu paklāja veidošanai pieminekļa sarežģīto vēsturi godināja arī speciāli šim notikumam režisēts kustību iestudējums. Par brīvu valsti un grūtajām ciņām, lai to iegūtu, dobelniekiem jau astoņdesmit gadus atgādina Dobeles Atbrīvošanas piemineklis. Pirmoreiz, godinot Pirmā pasaules kara un Latvijas Brīvības ciņās kritušos kaŗavīrus, Kārļa Zemdega veidotais piemineklis tika atklāts 1940. gadā. Pēc desmit gadiem padomju vara to saspriecināja, bet vēl pēc pusgadsimta dobelnieki lēma par tā atjaunošanu. "It nemaz tas nebija droši, un mēs arī dabūjām drusciņ ciest, katrs kaut kādā mērā vairāk vai mazāk. Tā bija, protams, uzdrīkstēšanās, un mēs nezinājām, kā tas viss beigsies," pastāstīja iniciatīvas grupas pārstāve Anita Banziņa.

***

Mūsdienu Baronu ceļojums no Tartu līdz Dundagai

21. augustā, Imanta Ziedoņa mūzeja komandas izmeklēti mūsdienu Krišjāņi Baroni uzsāka ceļojumu kājām no Tartu līdz Dundagai. Projekta Ziedoņa mūzejs ceļā ar Baronu kultūras notikumiem bagātais ceļš Tartu – Dundaga bija vairāk nekā 800 km garš un noslēdzās 20. septembrī ar koncertu pie Dundagas pils.

Maršrutu svinīgi atklāja gan Latvijas kultūras ministrs Nauris Puntulis, gan Igaunijas kultūras ministrs Teniss Lukass. Atklāšanas pasākumā uzstājās Imanta Ziedoņa fonda *Vieglī* mūziķi un dziedāja Kocēnu novada jauktais koris Imera, kā arī Strenču novada jauktais koris *Rītu puse* diriģenta Imanta Toča vadībā. Savukārt pirmo ceļa gabaliņu Tartu pilsētā veica mūziķis Renārs Kaupers.

Ceļā... //Foto: Imanta Ziedoņa mūzejs

Katram mūsdienu Baronam bija vairāki uzdevumi – atrast savas īpašās vietas ceļā, vērot dabu, iemūžināt ceļu fotografijās un izveidot nelielu sava ceļa posma aprakstu. Mūsdienu Baronu vidū ir ļoti dažādi cilvēki, sākot ar vairākiem skolotājiem līdz pat prezidentam Egilam Levitam. Ceļā radītie mūsdienu Baronu stāsti būs apkopoti krājumā *Mūsdienu Tēvzemes apraksti*. Šie stāsti būs arī daļa no projekta ietvaros topošās izstādes.

Līdz ar gājiena atklāšanu, 21. augustā Igaunijas Nacionālajā muzejā Tartu atklāta arī Latvijas un Igaunijas kopizstāde *Tuvie pirmā daļa*, kuŗas papildinātā versija būs redzama Latvijas Nacionālajā bibliotēkā oktobra beigās.

***

PBLA šoruden turpinās sarunas ciklā #Kultūranepadodas

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU APVIENĪBA

Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) sadarbībā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru (LNKC) šoruden turpinās attālinātās sarunas ciklā *#Kultūranepadodas* diasporas latviešu organizāciju vadītājiem, kultūras darbiniekiem, deju kopu un koŗu dalībniekiem, kā arī intereseiem Latvijā un visā pasaulē. PBLA vienojusies ar Latvijas Etnografiskā Brīvdabas mūzeja pārstāvjiem un vadību veidot triju semināru ciklu par mūsu tautas etnografiskajiem materiāliem Brīvdabas mūzeja kolekcijā. Pirmais seminārs šogad oktobrī būs par etnografiskajām pūra lādēm un iespaidīgo šo lāžu kolekciju nesen restaurētajā Ostas noliktavas ēkā Brīvdabas mūzejā, otrs novembrī – par novadu tautas tēriem, savukārt trešais decembrī – par latviskiem rakstiem un ornamentiem. Seminārus vadīs Brīvdabas mūzeja attiecīgo nozaru eksperti, un ikvienam neklātienē būs iespēja iepazīties plašāk ar Brīvdabas mūzeja apjomīgo etnografisko materiālu kolekciju. Detalizēta informācija par precīzu semināru norises laiku un lektoriem drīzumā sekos.

"Laikā, kad ceļošanas iespējas ir ierobežotas un mums ir iespēja apzināt Latvijas unikālo kultūrvēstures mantojumu, mēs vēlamies dot tautiešiem pasaulē iespēju pabūt Latvijā kaut arī attālināti," teica Kristīne Saulīte, PBLA priekšsēde. "Liels paldies Latvijas Nacionālajam kultūras

centram un Brīvdabas mūzejam par vēl vienu iespēju mūsu sabiedrībai izbaudīt Latviju un uzzināt ko jaunu!"

***

Akreditācijas vizītē pieņem jauno Zviedrijas vēstnieci

16. septembrī Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andris Pelšs iepazīšanās vizītē tikās ar Zviedrijas vēstnieci Latvijā Kārinu Hēglundu (*Karin Höglund*).

A. Pelšs uzsvēra, ka Zviedrija ir Latvijai tuvs sabiedrotis un svarīgs reģionālais partneris. Valsts saista ciešs dialogs visās jomās un līmeņos, kas ir pamats veiksmīgai reģionālajai un starptautiskajai sadarbībai. Amatpersonas bija vienisprātis, ka tikai kopīgiem spēkiem iespējams nodrošināt visa reģiona labklājību un drošību.

***

Latvija ievēlta ANO Sieviešu statusa komisija

2020. gada 14. septembrī Ņujorkā Latvija ievēlta ANO Sieviešu statusa komisijā (*United Nations Commission on the Status of Women, UN CSW*), kuŗā darbosies no 2021. līdz 2025. gadam. Kopā tika pārvēlētas 10 no 45 ANO Sieviešu statusa komisijas dalībvalstīm. Līdzās Latvijai ievēlētas tika arī Afganistāna, Argentīna, Austrija, Dominikānas Republika, Indija, Izraēla, Nigērija, Turcija, Zambija. ANO Sieviešu statusa komisija dibināta 1946. gadā un ir ANO Ekonomisko un sociālo lietu padomes (*ECOSOC*) funkcionālā komisija. Tā ir galvenā starpvaldību struktūra ar mērķi apzināt sieviešu dzīves realitātes dažādus aspektus visā pasaulē un veidot globālus standartus dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību veicināšanas jomā.

***

Ar Svētā Krēsla Sekretāru pārrunā situāciju Baltkrievijā

17. septembrī Latvijas Republikas ārlietu ministram Edgaram Rinkēvičam notika telefonsaruna ar Svētā Krēsla Sekretāru attiecībā ar valstīm Polu Ričardu Galageru (*Paul Richard Gallagher*). Amatpersonas pārrunāja Latvijas un Svētā Krēsla divpusējo dialogu, kā arī arhibīskapa P. R. Galagera neseno vizīti Baltkrievijā, kas notika no š.g. 11. līdz 14. septembrim.

Runājot par pēcvēlēšanu situāciju Baltkrievijā, ministrs atzinīgi novērtēja P. R. Galagera vizīti Baltkrievijā, sakot, ka Vatikāns ir uzsācis svarīgu un atzīstamu diplomātisku iniciatīvu. Sarunā Latvijas ārlietu ministrs pauda nostāju, ka cilvēktiesību pārkāpumi un Baltkrievijas varasiestāžu represīvās darbības pret saviem iedzīvotājiem, kuŗi

miermīlīgā veidā pauž savu pilsonisko attieksmi par politisko situāciju Baltkrievijā, gan Romas katoļu baznīcu Baltkrievijā, nav pieņemamas

***

Lukašenko atceļ no amata vēstnieku Latvijā

Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko ir atceļis no amata vēstnieku Latvijā Vasiliju Markoviču, kā arī atņēmis ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka diplomātisko rangu vēl diviem diplomātiem – Pāvelam Lātuško un Igoram Ņeščēņam, 17. septembra vakarā paziņoja prezidenta preses dienests. Markovičs ir atbrīvots no ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijas Republikā amata, un viņam arī atņemts diplomātiskais rangs „par dienesta pienākumu pienācīgu neizpildīšanu”. Lātuško un Ņeščēņa ir zaudējuši diplomātisko rangu „saistībā ar nodarījumiem, kas apkauno valsts (diplomātisko) dienestu”.

(*Vairāk lasiet 7. lpp.*)

***

Vienojas par 2021. gada valsts budžeta un nodokļiem

Valdību veidojošās partijas 21. septembrī pēc ilgstošām diskusijām vienojušās par 2021.gada valsts budžeta un plānotās nodokļu reformas aprisēm. Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV) pēc tikšanās ar koalīcijas partneriem žurnālistiem pavēstīja, ka beigusies viena no garākajām sanāksmēm un tai ir pozitīvs iznākums – koalīcija vienojusies par nākamā gada budžeta ietvaru. “Pēc ilgām debatēm vairāku mēnešu garumā esam vienojušies par 2021.gada budžeta ietvaru,” teica politiķis. Tajā paredzēts, ka no 1. janvāra minimālā alga būs 500 eiro. Medīķu algu pieaugumam kopumā būs veltīti 183 miljoni eiro, “pilnībā atbalstot Saeimas iepriekšējo lēmumu”. Būs arī pedagogu un akadēmiskā personāla algu palielinājums, stāstīja Kariņš. Tāpat pieņemts lēmums, pildot Satversmes tiesas lēmumu par garantētā minimālā ienākuma reformu, to palielināt no 64 eiro uz 109 eiro. Sabiedrisko mediju iziešanai no reklāmas tirgus plānots atvēlēt nepilnus deviņus miljonus eiro, savukārt no 2022. gada plānots reformēt ģimenes valsts pabalsta sistēmu.

***

Ziņas isumā

*No partijas *Saskaņa* izslēgtais Saeimas deputāts **Vjačeslavs Dombrovskis** apsver iespēju veidot jaunu politisko spēku, izriet no politiķa teiktā intervijā Latvijas Radio. Dombrovskis atzina, ka viņš nākotnē saredz sev tikai divus iespējamos rīcības modeļus – pēc šī Saeimas sasaukuma pamest politiku uz visiem laikiem vai arī strādāt pie tā, lai veidotu “jaunu politisko piedāvājumu”. Nekādu citu ceļu politiķis sev neredzot, tostarp viņš neplānojo pievienoties kādam esošam vai citu deputātu veidotam politiskajam spēkam.

(*Turpinājums 4. lpp.*)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

* **Izglītības un zinātnes ministrija** 2020. gadā ieguvusi 3,9 milj. eiro, lai veiktu tehnoloģiskā nodrošinājuma uzlabošanu vispārējās izglītības iestādēs, tādējādi mazinot vīrusa krīzes radīto negatīvo seku ietekmi uz izglītības nozari. Ņemot vērā piešķirto līdzekļu apmēru, plānots iegādāties 6500-7000 jaunus portatīvos datorus, pirkumu veicot elektroniskajā iepirkumu sistēmā (EIS). Precīzs datoru skaits būs zināms pēc pirkuma procedūras rezultātiem. Datori skolām tiks piegādāti līdz šā gada beigām.

* 18. septembrī tika atklāta **Jaunās konservatīvās partijas Daugavpils nodaļa**. Kā norāda partijas vadība, tas ir tikai pirmais solis darbu uzsākšanai, lai veicinātu pilsētas un novada ilgtermiņa attīstību. Dienas gaitā tika atklātas Daugavpils nodaļas telpas un simboliski iestādīti kociņi Esplanādes un Dubrovina parkos. Tāpat, partiju pārstāvošie ministri un Saeimas deputāti apmeklēja vairāk nekā 15 valsts un pašvaldības iestādes un institūcijas pilsētas un novada teritorijās.

* Saeima 17. septembrī konceptuāli atbalstīja grozījumu Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumā un grozījumu likumā "Par sapulcēm, gājieniem un piketiēm", kas paredz aizliegumu publiskos izklaides un svētku pasākumos, kā arī sapulcēs, gājienos un piketos izmantot **Georga lentes**.

* **Balsu pārskaitīšana** trijos Rīgas domes vēlēšanu iecirkņos nav ietekmējusi Rīgas domes sastāvu, pastāstīja Rīgas vēlēšanu komisijas vadītājs Juris Kokins.

Viņš norādīja, ka balsu pārskaitīšana nav mainījusi ne partiju sadalījumu, ne ievēlēto deputātu sastāvu. "Aplokšņu sāga ir beigusies. Saskaitīts ir viss, un nekas nemainās. Tas nozīmē, ka nav bijusi ļaunprātība, bet cilvēku kļūdas. Otrkārt, sapratām, ka tad, kad komisija atpūtusies, daudz ātrāk var saskaitīt," stāstīja Kokins.

* Uzsākti demontāžas darbi topošā **Preses nama** kvartāla teritorijā. Plānots nojaukt bijušā Preses nama tipogrāfijas ēku ar tai piegulošajām palīgēkām, kā arī daļēji demontēt iekšējo konstrukciju Preses nama daudzstāvu ēkā.

* Naktī uz 20. septembri nogalināts zvērināts advokāts un bijušā ekonomikas ministra Ralfa Nemiro ('KPV LV'), kas atstāja amatu pēc tam, kad zaudēja pielaidi valsts noslēpumam, padomnieks **Pāvils Rebenoks**, vēsta Latvijas Televīzija.

***

2020 Ņujorkas Baltijas filmu festivāls: šogad virtuāls

Ņujorkas Baltijas filmu festivāls, kas dibināts 2018. gadā, šogad norisināsies oktobrī un novembrī tiešsaistē, pirmo reizi sniedzot iespēju pieslēgties festivālam no visas pasaules. Festivāla dibinātājs, Latvijas Republikas goda konsuls Ņujorkā, Daris Dēliņš stāsta: "Jau pirms vairā-

kiem mēnešiem nācām pie slēdziena, ka mūsu paredzētais datums 2020. gada festivālam novembrī ir pārāk agri mēģināt to rīkot kino zālē kā iepriekšējos gados. Kaut gan infekcijas līmenis Ņujorkā ir stipri samazinājies, publika vēl nejutīsies droši pulcēties kino zālē. Pat ja kino zālē ierobežo sēdvietas, tas atņemtu no speciālās gaisotnes, kas cilvēkus pievelk apmeklēt filmu festivālu – pulcēties kopā, dalīties ar uzskatiem, pakavēties pirms un pēc seansiem". Bija jāmeklē risinājums: vai festivālu atlikt uz gadu vai to piedāvāt virtuāli? Festivāla rīkotāji, tajā skaitā Daris Dēliņš, Igaunijas un Lietuvas ģenerālkonsulāti Ņujorkā un Skandināvijas centrs, nolēma piedāvāt festivālu virtuāli.

Festivāls notiks trijos posmos: 15. – 18. oktobris (komēdijas), 29. oktobris – 1. novembris (trilleri) un 12. – 15. novembris (Baltijas showcase). Festivāla programmu iekļautas arī trīs filmas no Latvijas: „Blakus”/Nearby (2019, režisore Alise Zariņa), „Ar putām uz lūpām”/Foam at the mouth (2017, režisors Jānis Nords), un „Oļegs”/Oleg (2019, rež. Juris Kursietis). Pēc katras filmas sekos intervijas ar filmu producentiem/režisoriem. Filmas varēs noskatīties jebkurā laikā, minētajos datumos oktobrī un novembrī. Mudinot publiku laicīgi iegādāties e-biļetes festivālam, lai radītu intīmu un ekskluzīvu festivāla gaisotni, katrai filmai būs ierobežots e-biļešu skaits (300)

***

Godina Cimzes balvas laureātus

Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā svētku gaisotnē – tur godināja Cimzes balvas laureātus. Pedagoga, tautasdziesmu vācēja, latviešu kormūzikas pamatlicēja Jāņa Cimzes vārdā nosaukto apbalvojumu pasniedza pedagogiem par izcilu ieguldījumu kultūrizglītībā.

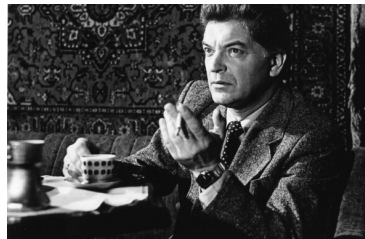

Šogad balvu ieguva Saldus Mākslas skolas ilggadējā direktore un skolotāja Vēsma Krūmiņa un Emīla Dārziņa Mūzikas skolas vijoles spēles pedagogs Romāns Šnē (*attēlā*).

***

Pirmizrāde ar 30 gadu novēlošanos – kino ļaudis sveic Ģirtu Jakovļevu jubilejā

Vai var būt vēl labāka dāvana jubilejā par sen aizmirstas filmas pirmizrādi? Tieši šādu dāvanu – 1990. gada spēlfilmas "Dvēseles aizvējā" seansu – leģendārajam aktierim Ģirtam Jakovļevam 80. jubilejā pasniedza Latvijas Kinematogrāfistu savienība. Režisora Andra Rozenberga darbs ar Jakovļeva piedalīšanos publisku pirmizrādi Latvijā tā arī nekad nepiedzīvoja, un 15. septembrī kinoteātrī *Splendid Palace* Ģirta Jakovļeva jubilejas kinovakarā šī vēsturiskā netaisnība tika labota.

Ģirts Jakovļevs filmā "Dvēseles aizvējā" // Arhīva foto

Latviešu kino un teātra vecmeistars Ģirts Jakovļevs 80. jubileju svinēja jūlijā. Teātra kolleģu sveiciens jau izskanējuši, bet 15. septembrī kinoteātrī *Splendid Palace* jubilāru sveica arī kino ļaudis. Teju visi atceras Jakovļeva tēlojumu populārajās Rīgas kinostudijas spēlfilmās, piemēram, *Pūt, vējiņ!*, *Nāves ēnā* un *Uzbrukums slepenpolicijai*, tomēr jubilejas kinovakarā bija izvēlēta līdz šim maz zināma, Latvijas kinoteātros neizrādīta, pirms 30 gadiem uzņemta režisora Andra Rozenberga un operatora Mika Zvirbuļa spēlfilma *Dvēseles aizvējā*. Tajā Ģirtam Jakovļevam ir viena no galvenajām lomām. "Tā ir pēdējā filma, kas tika uzņemta vecajā sistēmā. Ļoti ilgi gāja, kamēr viņu apstiprināja, un tad mēs viņu uzņēmām, viņu pieņēma, nosūtīja uz kopēšanas fabriku. Un uz to brīdi, kamēr viņa stāvēja rindā uz kopēšanu, mēs kļuvām neatkarīgi," stāstīja režisors Andris Rozenbergs. "Tas bija 90. gads, un tas bija pārejas laiks, varētu sacīt. Arī kinoteātri pārgāja uz citu režīmu, un tā viņa kaut kā palika ārpusē. Tajā laikā nebija naudas un nebija arī stimula to tulkot latviski." Filma tapusi pēc krievu rakstnieka Vladimira Maskaņina romāna motīviem, un Ģirta Jakovļeva ekrāna partneri filmā ir pazīstamie krievu aktieri Valentīna Teļčkina un Vladimirs Meņšovs, kā arī brīnišķīgās latviešu aktrises Regīna Rāzuma un Gunta Virkava. Filma stāsta par nepārstāvu un sarežģītu attiecību trijstūri, un 15. septembrī tās pirmo oficiālo pirmizrādi Latvijā apmeklēja arī daļa radošās komandas.

***

Ielu mākslas festivālā Kuldīgā uz ēku sienām top gleznas

Kuldīgā no 14. līdz 20. septembrim norisinās pirmais ielu mākslas festivāls. Tā ideja dzima, diskutējot par to, kā pievilcīgāku padarīt Kuldīgas jauno daļu. Festivāla laikā deviņu mākslinieku ricībā nodotas septiņas balto ķieģeļu sienas, kas līdz svētdienai pārtaps milzu gleznās. Ar mākslu saistīti pasākumi lielākoties notiek Kuldīgas vec-

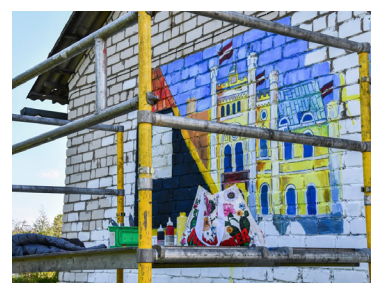
VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

MINSKA. Eiropas Savienības delegācija Minskā publicējusi kopējo ES vēstnieku Baltkrievijā paziņojumu: "Mēs, Minskā strādājošo Eiropas Savienības valstu diplomātisko misiju vadītāji, aicinām Baltkrievijas varas iestādes rīkoties saskaņā ar savām starptautiskajām saistībām un atbrīvot visus, kuŗi pēdējo mēnešu laikā apcietināti politisku motīvu dēļ. Mēs paužam solidaritāti ar visiem politiskajiem ieslodzītajiem Baltkrievijā – vairākiem desmitiem vīriešu un sieviešu, kas ir netaisnīgi apcietināti par pamatbrīvību un demokrātijas aizsardzību un veicināšanu. No šīs dienas ikvienam no mums būs Baltkrievijas politiski ieslodzīto saraksta kopija uz katru tikšanos ar baltkrievu valsts pārstāvjiem. Mēs vēlreiz uzsveram, ka pašreizējās krīzes mierīga un ilgtspējīga norēgulēšana var būt tikai visaptveroša nacionālā dialoga rezultāts, pilnībā ievērojot Baltkrievijas tautas pamattiesības un brīvības, un pilnībā nodrošinot demokrātiskās procedūras, ko pieprasa Baltkrievijas tauta." (*Neoficiāls tulkojums*)

ZVIEDRIJA. Šogad mūžībā aizgājušā bēgļu pārcēlāja Pētera Jansona piemiņas brīdī 2020. gada 18. septembrī Gotlandē, Valevikenā vēstnieks Margers Krams uzsvēra, ka Pēteris Jansons bija patiesi Latvijas patriots, jo nevarēja pieņemt ne padomju, nedz nacistu okupāciju. Viņš kļuva par Pārcēlāju, tieši un pārnēstā nozīmē, jo riskējot ar savu dzīvību, glāba citus. Vienlaikus viņš deva cerības visiem, kas glābjoties no represijām bija pametuši dzimto zemi, turpināt dzīvi citā krastā. Pēteris Jansons ar savu drosmi un gudrību deva iespēju pārcelties ap 2000 bēgļu, kuri atrada sev iespēju turpināt un veidot pilnvērtīgu dzīvi Zviedrijā. Latvijas valsts to ir augstu novērtējusi, piešķirot 1999. gadā Latvijas Centrālās padomes dalībniekam Pēterim Jansonam Triju zvaigžņu ordeņa apbalvojumu.

SPĀNIJA. Noslēdzot diplomātisko misiju Spānijā, 2020. gada 16. septembrī vēstniece Argita Daudze sniedza priekšlasījumu Astūrijas centrā Madridē par sakariem starp Latviju un Spāniju. Pasākumā ievadvārdus teica Astūrijas centra Madridē prezidents Valentīns Marinezs – Ortero Perezs (*Valentin Matinez Otero Perez*) un Astūrijas aristokrātu apvienības *Cuerpo de Nobleza de Principado de Asturias* starpinstitūciju kontaktu padomnieks Alfredo Leonard (*Alfredo Leonard*). Priekšlasījumā vēstniece sniedza ieskatu Latvijas vēsturē, stāstīja par diplomātiskajiem un kultūras sakariem, atgādinot arī par Kurzemes Hercoga Jēkaba kontaktiem ar Spānijas karaļa Felipe IV galmu 17. gadsimtā, un mēģinājumiem iegūt Trinidadas salu, par ko liecības nesē Simankas arhīvā Spānijā atrastajos dokumentos.

KANADA. Latvijas vēstniecībā Otavā Latvijas vēstnieks Kārlis Eichenbaums tikās ar Nacionālo bruņoto spēku norikoto apmaiņas virsnieku Kanadas armijā majoru Maiguru Ozoliņu. Major Ozoliņš dienestu Kanadā uzsāka 2020. gada augustā un šobrīd jau strādā Kanadas armijas stābā. Eichenbaums un Latvijas aizsardzības atašejs Kanadā pulkvedis Agris Ozoliņš ar majoru Maiguru Ozoliņu (*attēlā*) pārrunāja Latvijas un Kanadas labo sadarbību un attiecības, kādas izveidojušās starp abām NATO sabiedrotajām valstīm arī militārajā jomā. Vēstnieks iepazīstināja ar divpusējās sadarbības aktualitātēm un plānotajām aktivitātēm, aicinot savstarpēji sadarboties, stiprinot valstu attiecības.

pilsētā, tāpēc domāts, kā to vairāk ienest arī pilsētas jaunajā daļā.

***

Tukumā atklāts pasaules kultūras telpas *Tukku Magi* pagalmis

Neredzēta rosība 20. septembrī valdīja Tukuma sirdī, agrākajā Fermentu rūpnīcā, kur pēc pāris gadiem durvis plāno vērt pasaulē kultūras telpa *Tukku Magi*. Tika sperts pirmais solis topošā daudz kultūru muzeja izveidē – *Tukku Magi* pagalma atvēršanas svētki.

Par Tukuma kādreizējo fermentu rūpnīcu divās nelielās telpās šodien vēsta ekspozīcija "Vēstures elpa". Tās arī ir vienīgās telpas, kuŗās pašreiz tiek ielaisti apmeklētāji. Biedrības "Pasaules kultūras telpa Tukumā" valdes locekle Dace Penke stāsta: "Šīm ēkām ir pati lielākā vērtība. Tas ir šīs vietas spēks un īpašā aura, un mēs noteikti izmantosim ne tikai ēkas ārpusi, bet arī iekšpusi, atstājot atsevišķas vietas kā daļu no muzeja un šī centra interjera."

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**
Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem Kultūras ministrija

Par aktuālo valstī, galvaspilsētā un kaimiņattiecībās

Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš intervijā Ligitai Kovtunai

Vispirms par šābrīža satraucošāko temu Latvijas politikā – par situāciju Baltkrievijā – kā tā skar mūsu valsti? Kā tā rezonē Eiropas Savienībā?

Jau vairāk nekā mēnesi pēc Baltkrievijas valsts prezidenta vēlēšanām ik dienu mūsu kaimiņvalsts pilsētu ielās iziet demonstranti, sestdienās un svētdienās to skaits lēšams vairāk par 100 tūkstošiem. Tauta protestē pret negodīgajām, nelikumīgajām vēlēšanām un pieprasa jaunas. Rezultātu falsifikācija, kā izrādās, bijusi pamatīga – vara neatkāpjas no sava sākotnējā paziņojuma, ka Aleksandrs Lukašenko uzvarējis ar vairāk nekā 80% balsu, bet, iespējams, ir pavisam citādi opozīcija ir ieguvusi daudz vairāk balsu. Starptautiskie vērotāji nav tikuši pieļauti, savukārt fakti, kas iegūti, atrodot vēlēšanu biļetenus, nepārprotami liecina par to, ka balsu vairākums ticis atdots par Svetlanas Tichanovskas vadīto opozīciju. Varas atbilde ir baissa un brutāla – aresti, izrēķināšanās, bojāgājušie. Manuprāt, Baltkrievijas vara ir izmisusi, jo tauta turpina miermilīgas, arvien plašākas protesta demonstrācijas. Līdz šim tā nekad nav bijis – parasti, tiklīdz tiek izolēts opozīcijas vadītājs, opozicionāri pieklust. Iepretim savulaik protestiem Ukrainā, Minskā un citās Baltkrievijas pilsētās neparādās ne prasība pievienoties Eiropas Savienībai, ne NATO, nav pat Eiropas Savienības karogu – baltkrievi iziet ielās ar savu nacionālo baltsarkanbalto karogu un pieprasa brīvas un demokratisks vēlēšanas. Nav arī ticis runāts par krasu valsts kursa maiņu, izņemot – tauta vairs nevēlas savas valsts vadītāja posteni redzēt Lukašenko, kas tajā sabijis jau 26 gadus.

Latvija, protams, atbalsta baltkrievu centienus, kopā ar Igauniju un Lietuvu esam ieviesuši sankcijas attiecībā uz 30 Baltkrievijas amatpersonām, kam liegts iebraukt mūsu valstīs. Viņu vidū arī cilvēki no Centrālās vēlēšanu komisijas un drošības iestādēm, kas tieši atbildīgi par notiekošo. Eiropas Savienības līmenī panākta vienošanās par sankciju paplašināšanu ekonomikas jomā, taču neskarot iedzīvotāju ekonomiskās intereses. Latviju bažīgi dara fakts, ka Krievija turpina uzskatīt Baltkrieviju par savā tiešajā lokā esošu, ka Kremļa vēlas arvien lielāku ietekmi šai valstī, izmantojot pirmām kārtām ekonomiskās sviras. Un nu Lukašenko ir vērsies pie Putina pēc palīdzības, saņemot apsolījumu par nozīmīgu finansiālo palīdzību. Tātad – Lukašenko nu ir atteicies no „Rietumu virziena”, nelūdz atbalstu un palīdzību EDSO, vēl vairāk – demonstrē sevi (un savu 15 gadus veco dēlu!) pilnā militārā ekipāžā ar Kalašņikova automātu rokā un bravurīgām runām.

Konfrontācija starp tautu un varu ir ļoti asa, rezultāts var būt tāds, ka arī pie mūsu valsts ro-

bežas, bet īpaši pie t. s. Suvalku koridora – 100 km gaŗās, šaurākās joslas, kas ir Baltijas valstu savienojums ar Krieviju, tiek pievilkti nozīmīgi Krievijas militārie spēki.

Ne tik sen taču bijāt oficiāla valsts vizītē Minskā, tika plānota Lukašenko atbildes vizīte, kopā posāmiem uz pasaules hokeja čempionātu.

Latvijai vienmēr bijušas neitrālas, pat var teikt – labas attiecības ar Baltkrieviju. Un mēs joprojām nepavisam neesam ieinteresēti bojāt labo ekonomisko

sadarbību, galu galā no Baltkrievijas caur mūsu ostām iziet nozīmīgs skaits kravu. Bet – politiski Baltkrievijā ir aiziets daudz par tālu! Turklāt kaimiņvalsts ekonomikā tam ir ļoti negatīvs iespaids, jo protestos nu jau piedalās arī valsts uzņēmumi, kas ir nozīmīgākā tautsaimniecības daļa.

Runājot par pasaules hokeja čempionātu, – tas ir Starptautiskās hokeja federācijas atbildības pasākums, kuŗa norise bija plānota daļēji Latvijā, daļēji Baltkrievijā.

Bet kāpēc divas galvenās jeb kulminācijas spēles – pusfināls un fināls tika atvēlēti Baltkrievijai?

Arī tas nebija mūsu lēmums – čempionātu nerīko ne Latvija, ne Baltkrievija, mēs esam līgumattiecībās. Latvijas valdība ir iesniegusi Starptautiskajai hokeja federācijai vēstuli ar aicinājumu izvērtēt situāciju un šo „Baltkrievijas posmu” pārcelt uz citu valsti. Latvija savukārt spēj nodrošināt tā posma spēles, otru sākotnēji bija uzņēmusies, otra pilsēta ir nepieciešama. Šai laikā, šķiet ir pieteikusies Somija, kas būtu ļoti labs risinājums.

Noslēdzot „Baltkrievijas temu” mūsu sarunā, – mēs nevaram izvēlēties kaimiņus un lemt viņi likteni, bet mēs varam atbalstīt baltkrievu tautu, ko arī darām. Latvija labi zina, ko nozīmē dzīvot, ja nav galveno vērtību – brīvības un demokrātijas,

un zina arī, cik liela vērtība ir citu tautu atbalsts.

Par „karstāko” pasaules temu – Covid-19 un Latvijas „veiksmes stāstu” šai ziņā. Vai piekritīsiet, ka tā pamatā ir gan valdības ātrā un pareizā rīcība, gan tas, ka esam tik disciplinēta tauta?

Protams, mēs tiešām esam ļoti disciplinēta un vienota tauta! Kārtējo reizi pierādījies tas, ka, lai gan ikdienā ir domstarpības, nesaskaņas, pat ķīviņi, izšķirīgos brīžos tas viss atkāpjas, un mēs ejam vienā virzienā. Pēc manas pārlicības, it visās jomās esam

listiem, ļoti centās skaidrot visu, ko un kāpēc darām. Protams, Covid-19 ir atstājis lielu negatīvu iespaidu uz valsts tautsaimniecību, īpaši uz tūrisma jomu, lai gan krietni palielinājies iekšzemes tūrisms. Tika arī apvienota trīs Baltijas valstu ceļošana, kuŗas rezultātā, piemēram, Kurzemē dzirdama vairāk lietuviešu valoda nekā citkārt. Jāatzīst gan, ka situācija ir ļoti mainīga, kaimiņiem ar Covid-19 rādītājiem neiet tik labi kā mums, un tas ienes jaunas korekcijas arī starptautisku ekonomiskajā sadarbībā.

ka budžeta ieņēmumi pildās labi. Plānotais IKP kritums nepārsniedz normas robežas...

Ekonomikā tiešām esam pārsteidzoši iepriecinoši turējušies. Šī krīze, atšķirībā no iepriekšējās, kad tautai bija ļoti „jāsavelk jostas”, pieprasīja valdības atbalstu uzņēmējdarbībai. Aprīlī pieņēmām lēmumu aizņemties starptausiskajos finanču tirgos un tā tiek ieguldīta tautsaimniecībā kā stimuls. Citkārt šī nauda tiktu izmantota tehnoloģijām un modernizācijai. Maksājām arī t. s. dikstāves pabalstu, lai netiktu atlaisti strādājošie. Tos saņēma aptuveni 50 tūkstoši cilvēku. Bezdarba līmenis, kas no 6,8% bija pakāpies uz 8,7%, atkal ir nokritis un šobrīd ir aptuveni 8,4%.

Protams, eksporta tirgi ir samazinājušies, un tā tas ir visā pasaulē. Bet ir arī labā ziņa – IT jeb informācijas tehnoloģiju sektorā pieprasījums ir joprojām ļoti spēcīgs, šī ir joma, kas Latvijā ir vispelnošākā eksporta nozare. Beidzot esam pārliecināti sākuši pelnīt „ar savām smadzenēm”, ne tik vien ar, piemēram, savu kokrūpniecību, kas, protams, arī turpina ienest naudu mūsu ekonomikā. Tas savukārt apliecina, ka Latvijas tautsaimniecība ir ļoti diversificēta, tātad neesam atkarīgi no vienas nozares.

Ko teiksiet par šīs krīzes mācībām, ko ņemsim vērā nākotnē?

Nebūšu oriģināls, sakot, ka katras krīzes mācība ir tās radītās iespējas. Mēs tās arī turpināsim izmantot. Piemēram, īstenojot administratīvi teritoriālo reformu un pašvaldību skaitu Latvijā samazinot no 119 uz 42, būs panākts vienmērīgāks infrastruktūras pakalpojumu klāsts. Remigrācijas statistika rāda pozitīvu ainu attiecībā uz tautiešu atgriešanos, īpaši Liepājā un Vidzemes reģionā.

Taču pagalam negatīvu ainu uzrāda demografijas statistika, šogad pat būšot „sasniegts” antirekords attiecībā uz dzimstību valstī.

Ja atskatāmies pagātnē, dzimstības rādītāji uz pusi samazinājās 80. – 90. gados, kas sakrīt ar neatkarības atjaunošanas laiku, – no 40 uz 20 tūkstošiem gadā, un šie skaitļi gadu no gada svārstās. Tas saistīts arī ar to, ka ir krasi samazinājies to sieviešu skaits valstī, kas ir reprodūktīvā vecumā. Ko darīt valdībai? Pirmām kārtām gādāt, lai valstī dzīve būtu labklājīgāka un cilvēkiem būtu lielāka vēlme te dzīvot. Ir jāuzlabo nodokļu sistēma, un nākamajā budžetā plānojam samazināt nodokļu slogu tādējādi, lai samazinātu darbaspēka izmaksas, dodot iespēju palielināt darbavieta skaitu. Īpaši jāuzlabo dzīves vide ģimenēm – darbs, bērnudārzi, medicīniskā aprūpe, ceļi, izglītības sistēma.

Krišjānis Kariņš: “Ko darīt valdībai? Pirmām kārtām gādāt, lai valstī dzīve būtu labklājīgāka un cilvēkiem būtu lielāka vēlme te dzīvot. Ir jāuzlabo nodokļu sistēma, un nākamajā budžetā plānojam samazināt nodokļu slogu tādējādi, lai samazinātu darbaspēka izmaksas, dodot iespēju palielināt darbavieta skaitu. Īpaši jāuzlabo dzīves vide ģimenēm – darbs, bērnudārzi, medicīniskā aprūpe, ceļi izglītības sistēma. Lielākais izaicinājums ir panākt, lai atgrieztos valstī tās pavalstnieki un šeit atražotu dzīvo spēku.”

tur, kur esam, tieši pateicoties šim mūsu kvalitātem. Pavasarī bijām atbildīgi un disciplinēti, un nu „plūcam augļus”. Kā zinām, nebūt ne visur pasaulē tā notiek. Jā, cilvēki ir skopi ar labiem vārdiem attiecībā uz ikviena valdību, arī mūs neapbēra ar komplimentiem. Savukārt valdības pārstāvji, pamatojoties uz sadarbību ar medicīnas speciā-

Varbūt tiešām jāpateicas arī latviešu īpašajam genofondam, par ko pavisam nopietni sāk spriest zinātnieku aprindās?

Man arī gribas ticēt, ka mūsu svaigais gaiss, zaļā vide un veselīgā pārtika dara savu! Un mūsu griķi, protams, ir vislabākie!

Nopietni runājot, arī Valsts ieņēmumu dienests informē,

(Turpinājums 7. lpp.)

SALLIJA
BENFELDE

Atmodas laikā mēdzām sacīt – ar gara spēku pret kaņķinātājiem. Pēc trīsdesmit gadiem tagad tā notiek Baltkrievijā, kur cilvēki iet miermīlīgos protesta gājienos, un viņiem stājas pretī apbruņoti vīri, tērpušies melnā, ar melnām sejas maskām. Ar katru dienu aizturēto kļūst aizvien nežēlīgāki, bet notiek sieviešu gājieni, kopējie protesta gājieni, kas Minskā katru svētdienu pulcē vairāk par 100 tūkstošiem dalībnieku. Protesta gājieni notiek arī daudzās citās Baltkrievijas pilsētās. Par spīti tam, ka jebkurā brīdī jebkuŗu var aizturēt, baltkrievi iet ar asprātīgiem plakātiem rokās, uzdzied. Kāds protestētājs Minskā vairākas reizes gājienos piedalījās kopā ar... savu mājas zosi, kuŗu brīvi, nepiesieta tecēja uz priekšu un ik pa laikiem pārbaudīja, vai zālienā blakus ielai nav atrodams kas noderīgs. Par protestu simbolu ir kļuvusi ļoti aktīvā 73 gadus vecā Ņina Bachinska, kuŗa pēc vairākkārtējās piedalīšanās gan sieviešu, gan kopējos gājienuos un kuŗu milicija neaiztīka, beidzot tika arestēta. Vēlāk gan izrādījās, ka milicija pēc dažiem kvartāliem bija apturējusi mašīnu un Ņinu tomēr atlaidusi, jo viņu ne reizi vien bija filmējusi televīzija un viņas seja ir pazīstama ne tikai Baltkrievijā. Cilvēku apģērbs ir balts ar sarkaniem akcentiem, daudzi iet, ietinušies baltsarkanbaltajos karogos, un, no malas vērojot, varētu domāt, ka tas ir svētku gājienš, nevis gājienš, iespējams, uz dzīvību vai nāvi. Tie, kuŗiem neizdodas nokļūt pilsētas centrā, jo ielas aizšķērsojuši bru-

ņutransportieri, dzelonstieples un OMON vienības, pulcējas daudzstāvu māju pagalmos, dzied, spēlē mūziku, rīko kopīgus tējas vakarus. Un arī šajos pasākumos mēdz ierasties milicija vai OMON un cilvēkus aiztur. Baltkrievi saka – baidās vardarbība tūlīt pēc vēlēšanām viņus ir pamodinājusi pavīsam, viņi neapstāsies.

Diktators Lukašenko skaidri ir pateicis, ka varu neiegūst tādēļ, lai to atdotu un ka viņš stāvēs līdz galam, tātad – līdz nāvei.

Jau esmu pieminējusi, ka žurnālisti masveidā tiek vajāti, izņemot, protams, Putinam uzticīgos Krievijas žurnālistus, kuŗi stāsta to, ko vajag Putinam un Lukašenko. Akreditācijas tiek atņemtas, vienus izsūta no valsts, citus tiesā. Baltkrievijā cilvēki ir neaizsargāti, likumi nedarbojas. Ir bailes un terors – tā savā valstī noteikto raksturo baltkrievu žurnālists Ruslans Kuļevičs, kuŗu Latvijas Televīzijai izdevās nointervēt. Viņš neklusēja, darīja to, kas žurnālistam jā dara, – rakstīja par notiekošo. Kādā vakarā abi ar sievu brauca ar velosipēdiem. Biju jūtams, ka viņus izseko. Patvērušies tuvējā veikalā. Piebraucis milicijas auto. Pēc dažām sekundēm vīri maskās ielauzušies veikalā. "Ar rupjībām, ar blāvieniem – gulties! Es kļūdzu, ka esmu žurnālists, un neaiztieci man sievu. Tas nelīdzēja. Prasīja kā uzvārds. Kuļevičs. Teica – nu, lūk, tu esi iekritis! Tādu kā tevis dēļ valstī tagad ir kaņķis. Tādus vajag novākt! Aizveda uz aizturēšanas busiņu. Ar steku dauzīja pa rokām. Es centos aizsegt seju, galvu un muguru ar rokām. Vēlāk man

konstatēja, ka abām rokām ir lauži kauli," atceras Ruslans. "Teica, ka esmu iezīmētais – jo man bija veste ar uzrakstu – prese. Pēc tam veda pārējos, kam ar zaļu vai zilū marķieri bija uz sejas uzkrāsotas zīmes. Vēlāk es uzzināju, ka tā iezīmēja tos, kuŗi ir jāsit," viņš skaidro. Miliči bijuši tērpti melnā, ar melnām maskām, lai neviens nevarētu viņus atpazīt. "Tāpat arī OMON bija melnos kreklos un melnās maskās. Viņi sastājas divās rindās. Un katrs no viņiem sīta ikvienam aizturētajam, kuŗš tika vests laukā no busiņa. Es kļūdzu, ka esmu žurnālists. Mani nogāza zemē, sāka izlauzt kājas un rokas," stāsta Ruslans. Jāpiebilst, ka mājās viņš tika palaists tikai pēc trīs dienaktīm un tikai tad varēja meklēt mediķu palīdzību. Izrādījās – abas rokas laužtas, galvaskausa trauma un smadzeņu satricinājums. Tagad abi slēpjas brīvprātīgo sarūpētā patvērumā laukos un nezina, kad varēs atgriezties Grodņā, bet Ruslans turpina rakstīt.

Sākusies arī vēstnieku un Baltkrievijas Ārlietu ministrijas "tīrīšana" – diktators Aleksandrs Lukašenko ir atbrīvojis no amata vēstnieku Latvijā Vasiliju Markoviču. Viņam atņemts arī diplomātiskais rangs. Tāds pats lēmums pieņemts arī par bijušo Baltkrievijas vēstnieku Sloākijā Igoru Leščēnu un vienu no Koordinācijas padomes līderiem Pāvelu Lātuško, kuŗš nesen atklāja – viņam ir zināms par vēl vismaz trīsdesmit cilvēku atlaišanu. Lukašenko ir sācis arī augstskolu rektoru un dažu lielo uzņēmumu vadītāju atlaišanu, vietā

ieceļot, viņaprāt, uzticamākus cilvēkus. Tiekoties ar ierēdņiem un parlamentu, Lukašenko paziņoja: "Eiropas kontinentā aktīvi darbojas amerikāņu satelīti, Polija, Lietuva, Čehija un, diemžēl, mūsu Ukraina. Katrs atstrādāja savu lomu."

Nobela prēmijas laureātes literātūrā Svetlanas Aleksijevičas dzīvoklī Minskā, lai pasargātu viņu no iespējamās aizturēšanas, 10. septembrī ieradās vairāki Eiropas Savienības, arī Latvijas, diplomāti, kuŗi kā sardzē mainījās. Aleksijeviča teica žurnālistiem, ka nevēloties aizbraukt no Baltkrievijas, taču norādīja, ka bažijas par metodēm, kādas var izmantot drošības struktūras. Augusta beigās Aleksijeviča kā lieciniece tika izsaukta uz nopratināšanu Baltkrievijas izmeklēšanas komitejā krimināllietā par Koordinācijas padomes izveidošanu, taču atteicās sniegt liecības.

Tikmēr ANO nosodījusi cilvēktiesību pārkāpumus ANO un savā rezolūcijā pieprasīja nodrošināt ANO īpašajai tiesību novērotājam Anaīnai Marīnai brīvu piekļuvi arī cietumiem.

Baltkrievijas opozīcijas politiķe Svetlana Tichanovska pirmdien, 21. septembrī, Briselē paziņoja, ka bez ārvalstu atbalsta pašreizējā Baltkrievijas līdera Aleksandra Lukašenko režīmam pietiks naudas vēl tikai piecām līdz astoņām nedēļām. Pēc tam viņš nespēs samaksāt pat algas milicijai un OMON. Briselē viņa tikās gan ar ES ārlietu ministriem, gan apmeklēja Eiropas Parlamentu. Pirms vizītes Briselē Tichanovska apmeklēja Latviju, tikās ar ārlietu

ministru Edgaru Rinkēviču, ar kuŗu kopā devās uz Briseli.

Pašlaik Latvijā ārstējas 10 vardarbībā cietušie baltkrievi, uz Latviju vēlas pārcelties 12 IT nozares uzņēmumi no Baltkrievijas.

Notikumu sarakstu varētu turpināt, bet stāstam par Baltkrieviju ir kāda ļoti svarīga iezīme – tas ir ne tikai stāsts par solidaritāti, cilvēcisku un morālu atbalstu, tas ir stāsts par Baltijas reģiona drošību. Protī, Putina interesi par Baltkrieviju neapšaubāmi nosaka ne jau tikai vēlme paplašināt Krievijas Federācijas robežas un pēc tam lepotos, ka viņš atjauno bijušo Padomju Savienību. Atbalsts Lukašenko, nesen aizdotie 1,5 miljardi dolaru, kuŗus atpakaļ, visticamāk, nesāņems nekad, un skaļi paustais, ka ir gatavs atbalstīt arī militāri, ja būs tāda situācija, patiesībā liecina par Putina plānu ar savu armiju nokļūt pie Suvalkiem, jo tad aptuveni simt kilometrus platajam robežas posmam starp Lietuvu un Poliju, kas ir vienīgais trīs Baltijas sauszemes ceļš uz Eiropas Savienību (ES), abās pusēs būtu Krievijas teritorija ar tur koncentrētu armiju. Šobrīd tā dēvētajam "Suvalku koridoram" vienā pusē ir Kaļiņingradas apgabals, kas pieder Krievijai, bet otrā pusē – Baltkrievija. Tādēļ Baltijas valstīm noteiktais Baltkrievijā un tās nākotne ir daudz svarīgāka, nekā citām ES valstīm. Ja Baltkrievijā ievērojami pieaugs Krievijas ietekme vai Baltkrievija pat nokļūs Krievijas rokās, tas mainīs visa reģiona drošības situāciju. Tādēļ, piemēram, arī ASV nostāja Baltkrievijas un Krievijas jautājumos ir ne mazāk svarīga kā Eiropas attieksme pret notiekošo.

Par aktuālo valstī, galvaspilsētā un kaimiņattiecībās

Latvijas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš intervijā Ligitai Kovtunai

(Turpināts no 6. lpp.)

Lielākais izaicinājums ir panākt, lai mūsu cilvēki atgrieztos uz pastāvīgu dzīvi Latvijā. Lai gan es piederu pie tiem, kas pārstāv viedokli par iedzīvotāju skaita palielināšanas iespēju uz emigrācijas reķina, īpaši uz to jauno cilvēku reķina, kas jau tagad studē mūsu augstskolās. Un viņu daudzums un spektrs paplašinās, piemēram, liels skaits medicīnas studentu Latvijā ir no Vācijas, ne vien no Austrumu zemēm, kā iepriekšējos gados.

Kā esat apmierināts ar Diasporas likuma iedzīvotāņu gaitu?

Uzaugušam ārpus Latvijas, man ir pārliecība, ka jādara viss, lai tiktu nemitīgi uzturēta saikne ar tiem, kas šobrīd ir prom no Latvijas, un tiktu darīts viss, lai atgrieztos viņi un viņu bērni. Izņemot arī tos resursus, ko latvieši ieguvuši, mācoties Rietumu augstskolās un gūstot pieredzi Rietumu uzņēmējdarbībā. Valstij ir jānodod signāls – jūs esat gaidīti! Nelikt šķēršļus, un it īpaši attiecībā uz izglītību –

Latvijas skolas diemžēl joprojām nav gatavas strādāt ar bērniem, kas piedzimuši un auguši, un

pirmos izglītības soļus latviešu valodā ieguvuši Zviedrijā, Vācijā, Anglijā u. c. Ir jāņem vērā, ka

Krišjānis Kariņš: "Eksporta tirgi ir samazinājušies, un tā tas ir visā pasaulē. Bet ir arī labā ziņa – IT jeb informācijas tehnoloģiju sektorā pieprasījums ir joprojām ļoti spēcīgs, šī ir joma, kas Latvijā ir vispelnošākā eksporta nozare. Beidzot esam pārliecināti sākuši pelnīt "ar savām smadzenēm", ne tik vien ar, piemēram, savu kokrūpniecību, kas, protams, arī turpina ienest naudu mūsu ekonomikā. Tas savukārt apliecina, ka Latvijas tautsaimniecība ir labi divertificēta, tātad neesam atkarīgi no vienas nozares."

liels skaits bērnu ir dzimuši t. s. jauktās ģimenēs. Ir jāņem vērā reālā situācija tāda, kāda tā ir – it visās jomās.

Kā vērtējat Rīgas domes vēlēšanu rezultātus? Vai paredzat, ka uzlabosies valdības sadarbība ar galvaspilsētas domi, kas līdz šim nav īsti sekmējušies?

Ceru, ka beidzot strādāsim „sazobē"! Būdamas rīdzinieks, esmu ļoti gandarīts par varas maiņu pilsētā – beidzot nav pie varas divas partijas, kas desmit gadu garumā iezīmēja Rīgas domi ar korupcijas skandalēm, nemaz nerunājot par to, ka Rīga no Baltijas valstu līderes ir novesta stagnācijā, salīdzinot ar Viļņu un īpaši Tallinu, kas šai laikā ir strauji un mērķtiecīgi uzplaukušas. Un vēl sagaidu, ka Rīgas domes valdošā koalīcija sapratīs, ka pilsētā ir nopietni jādomā par uzņēmējdarbības vides uzlabošanu. Līdzšinējās darbošanās rezultāts ir tāds, ka Rīgas centru ir atstājuši aptuveni 40 tūkstoši cilvēku, un galvaspilsēta ir „reģions”, kas visstraujāk „iztukšojies”.

Man ļoti patīk, ka uz darbu joprojām varu atbraukt ar velosipēdu, un tomēr jāpiestrādā, lai riteņbraucējiem pārvietošanās būtu vēl patīkamāka un drošāka.

Un vēl – no ekonomiskās attīstības viedokļa Rīgai labs piemērs būtu Latvijas trešā lielākā pilsēta Liepāja, kuŗas vadība, neraugoties uz politisko uzskatu atšķirībām, ilgstošā un cītīgā darbā ir spējusi izveidot savu pilsētu tikamu investoriem.

Tuvākajos trīs gados Latvijas saņems divus miljonus eiro no Eiropas atlabšanas fonda, un šī nauda ir prasmīgi jāiegulda. Iespējas ir – lai veicas!

Šīs publikācijas sagatavotas ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

ANNIJA BULLE

Svaiga gaisa malks Vītolu fondā

Pārbaudījumi, ko sagādājuši iepriekšējie mēneši, lika apstāties no straujā skrējiena un vairāk domāt, sajūst, izvērtēt dzīvē svarīgākās lietas gan katra paša dzīvē, gan arī valstī un pasaulē. Un viena no tām ir kopā būšana.

Vasaras noslēgums fondā bija ļoti aktīvs – tika dibinātas vairākas jaunas stipendijas, rikota akcija Draugu stipendijai, slēgti līgumi ar stipendiātiem un piedzīvots fantastisks satikšanās prieks.

Neskatoties uz karantīnu un studijām attālināti, mūsu fonda stipendiāti ar izcilie rezultātiem absolvējuši augstskolas. Šogad, pateicoties ziedotāju atbalstam, studijas absolvēja 102 stipendiāti. Lai arī pavasarī izpalika svētku mirklis kopā ar absolventiem, to spējam sajūst augusta noslēgumā. Bijusi stipendiāte Sintija Strautniece, viesojoties fonda birojā, priecīgi paziņoja: “Esmu uzņemta rezidentūrā!” Vairāki no absolventiem mijuši gredzenus un dibinājuši ģimenes un turpinās darba gaitas Latvijā. Stipendiāti atzīst – koka divstāvu mājai Rīgas centrā Lāčplēša ielā 75B, ir īpaša aura, un ikviena ciemošanās reize ir kā svētki.

Priecājami satikt ziedotājus **Andri Stakli un Annu Olavs-Grambergu**, kuri ar fondu sadarbojas jau kopš 2018. gada, viņi dibinājuši četras vectēva Viļa Olava piemiņas stipendijas. Tikšanās laikā ziedotāji parakstīja ziedojuma līgumu nākamajiem diviem gadiem.

Fonda birojā 12. augustā viesojās arī Kreditsabiedrības *Latvian Relief and Development Fund* kasieris **Elmārs Bērziņš** no Kanadas. Pateicoties sadarbībai, Kanadas

iedzīvotājiem ir iespēja ziedot Vītolu fonda administrētajām stipendijām. Īpašs paldies kreditsabiedrībai par sadarbību un Elmāram Bērziņam par viesošanos!

Savukārt ziedotājas **Rita Kaimiņa** un **Astrīda Jansone** fondā viesojās vairākkārt. **Astrīda Jansone** turpina darbu pie jaunas grāmatas, kurā tiks sakopoti trimdas ziedotāju izskoloto stipendiātu stāsti. Šajā mācību gadā Astrīda ir palielinājusi stipendiju skaitu, atbalstot trīs izcilus studentus. Viņas sapnis bija nosvinēt savu dzimšanas dienu kopā ar saviem mīļajiem *dārlingiem*, bet to īstenot neizdevās pandēmijas dēļ. Viņas jubilejā tūvie sveiciens sūtīja attālināti un ziedoja stipendijai. Arī Astrīda izvēlējās sev brīnišķīgu dāvanu, ziedojot visus plānotos viesību izdevumus savai stipendijai. Tā Astrīdas un Laimoņa Jansonu divām stipendijām piepulcējās trešā, kas deva cerību jaunietim, kuš pirms mēneša zaudējis mammu, uzsākt ekonomikas studijas. Pārējās stipendijas piešķirtas divām ergoterapijas studentēm, jo Astrīda ir pārliecināta, ka atbalsts nepieciešams studentiem, kuri veicinās sabiedrības labklājību un risinās sociālās problēmas.

Ziedotāja **Rita Kaimiņa** aktīvi seko līdzī savai stipendiātu gaitām un plāno, kā viņus iepriecināt tikšanās reizēs. Ar Ritas Kaimiņas dibinātajām stipendijām studē četri jaunieši vai, kā Rita mīli tos sauc, “mani mīluliši.” Pēdējais studiju gads “adaptācijā” pienācis Marģeram Liepiņam, bet studijas turpinās Elīna Juska (LU “Dabaszinātņu un informācijas tehnoloģijas skolotājs”), Laura Dičeva (RSU “Medicīna”) un Kristiāns

Vītoli fonda saime un bijusī stipendiāte Sintija Strautmane

Jānis Rādiņš (RTU “Automobiļu transports”). Arī Ritas Kaimiņas stipendiāti sveica ziedotāju jubilejā ar mīļiem video sveicieniem.

11. augustā viesojāties un sveicām mūsu ziedotāju **Lalitu Muižnieci** dzimšanas dienā. Sadarbība ar ziedotāju sākās 2004. gadā, kad tika dibināta Arnolda un Helēnas Sildegu fonda stipendija mākslu studējošiem. Vēlāk, 2009. gadā, dibināta arī viņas vīra Valža Muižnieka piemiņas stipendija, kas ir atbalsts baltu filoloģijas studentiem. Ziedotāja ik gadu aicina savus stipendiātus uz sirsniņu tikšanos kafējnicā.

Fondā viesojās arī **Korp! Selnija** pārstāvji un Osvalda un Ilgas Kēses (Selonijas) stipendijas bijušie saņēmēji Viesturs Mušpers un Ričards Šebergs. Viņi pastāstīja par korporācijas aktuālitātēm un pārrunāja sadarbību ar fondu. Osvalda un Ilgas Kēses (Selonijas) stipendija ik gadu ir atbalsts diviem korporācijas studentiem. Šogad stipendiju saņem vadības zinātnes un ekonomikas doktorants Jānis Zvirgzdiņš un ražošanas inženierzinātnes un vadības maģistrants Roberts Reinis Šļaukstiņš.

Katru gadu fondā viesojās vairāki trimdas ziedotāji. Ar siltām sajūtām atceramies Kārļa Ķirša, Andra un Daces Dārziņu, Jāņa Grāmatiņa, Sarmītes Andersones-Šveics, Jāņa Andersona, Gundara un Astrīdas Strautnieku, Vāino V. Keelmann, Hrgetič ģimenes, Birutas Abulas, Daiņa un Ritas Martinsonu, Ausekļa Zaķa, Zaiņas Alksnes-Phillips, Gunāra un Ināras Reiņu, Ilgas Vēveres, Vaidas Miķītes-Jordan, Mārītes Prāvs, Imanta un Andras Kinu viesošanos reizes. Cerībā ticam, ka izdosies satikties, kad situācija kļūs labāka. Tikmēr mūsu un jūsu sirdis sildīs stipendiātu vēstules, kuŗas kļiedīs skumjas rudens vakaros. Citāts no kāda jaunieša vēstules: “Ticu, ka jūs vairāk interesē mani iepazīt, lai saprastu, ka

Ziedotāji Andris Staklis ar suni Sniedzīņu un Anna Olavs-Gramberga

Ziedotājas Astrīda Jansone un Rita Kaimiņa

jūsu ieguldītie līdzekļi nenokļūst pie “kāda”, kuŗš studē “kaut kur” un tērē “kaut kam”, bet gan pie īsta cilvēka ar ģimeni, priekiem un bēdām, sasniegumiem un kļūmēm, un, vissvarīgāk, – ar savu stāstu. Tas arī atspoguļosies manās turpmākajās vēstulēs gada garumā – atvainojiet jau iepriekš, ka tik gaŗi, jo mani pārņēma ļoti daudz emociju. Tik vien kā aizejot parakstīt līgumu un lasot Viļa Vītola uzdāvināto grāmatu, jau rodas sajūta,

ka šī ir vieta, kuŗā tiešām jūtišos kā mājās, savas ģimenes vidū.”

Fonds turpina darbu. Septembrī visās Latvijas augstskolās 735 jaunieši uzsāka studijas ar Vītoli fonda administrētajām stipendijām, tikai pateicoties mūsu ziedotājiem visā pasaulē. Jūsu atbalsts, uzmuntrinājums un labestība stiprināja mūsu darbu, palīdzot ikkatram iestāties izvēlētajā augstskolā. Paldies par uzticību astoņpadsmit gadu laikā!

Lalita Muižniece (vidū) kopā ar Vītoli fonda valdes priekšsēdi Vītu Diķi (pa kreisi) un Innu Rozenšteinu

Latvian Relief and Development Fund kasieris Elmārs Bērziņš un Vita Dike

FRAGMENTS NO TOPOŠĀS GRĀMATAS

SILVIJA GRIGULIS DŽONSA

(Turpināts no Nr. 35)

NEPAKLĀVĪGĀ LĪGAVA

Vienā jaukā, saulainā rītā, kad es pamodos savas lauku omes mājā Viļānos, man teica, ka šī būs ļoti īpaša diena. Mana mīļākā cūka, vārdā Maija, iešot ciemos pie sava drauga.

“Kāpēc?” es pajautāju un saņēmu atbildi, ka Maija ir izlēmusi, ka gribot dažus bērniņus – mazus sivēntiņus. Tas likās ļoti aizraujoši!

“Vai tad viņa precēsies?” es vaicāju. Parasti taču tikai precētiem pāriem bija bērni.

“Jā, jā, šodien ir Maijas kāzu diena,” sacīja ome un aizsteidzās uz kūti.

Līdz šai dienai es biju pieredzējusi tikai cūku bēres; skatījies, kā tiek nolaistas asins un kā gatavo melnās asinsdesas. Es biju redzējusi, kā izskatās izkalts cūkas pūslis, kad tas ir piepūsts kā balons un tajā ielikti daži sausi zirņi. Pamatīgi izžuvišu, to atveda mums, bērniem, spēlēt. Pūslis mēs izmantojām kā futbola bumbu un tā mums bija lieliska sportošana.

Maijas kāzām vajadzēja būt daudz patikamākām nekā bērēm un turklāt daudz aizraujošākam pasākumam. Es jau iztēlojos, kādi izskatīsies mazie sivēntiņi. Diemžēl man neatlāva doties līdz uz kāzām, tāpēc es tikai stāvēju un ar interesi vēroju sagatavošanās darbus.

Jēkabs uzlika uz ratu malas plata dēļa vienu galu, lai cūka pa to varētu ierāpties kulbā. Tomēr tā vis nenotika. Pat gardais ēdiens, ar kuru vecmāmiņa vilināja Maiju kāpt augšup pa slideno dēli, cūku neiekārdināja. Nelīdzēja arī citi paņēmieni, tādi kā cūkas bīdīšana, stumšana un ar varu grūšana ratu kulbā. Variantu bija daudz, bet rezultāta nekāda. Tad ratus nosvēra uz vieniem sāniem. Maija stāvēja tiem blakus ar sasietām kājām un ar virvēm piesieta pie ratiem. Kad ar lielām grūtībām ratus ar visu līgavu uzcēla augšā, tā briesmīgi sadusmojās par šādu izturēšanos, spiedza un kvieca no visa spēka. Es piedāvājos palīdzēt pieaugušajiem, bet mani klāt nelaida.

Pēc tam, kad ratos jūdza mūsu zirgu Bēri, līgava bija jau tiktāl nogurusi, ka gulēja pavisam rāma. Jēkabs paņēma grožus, bet tūlīt rati sāka ripot, cūka izgrūda varenu spiedienu un pārbedēja zirgu. Tas salēcās pakāļkājās un sāka lēkšot. Es redzēju, kā Jēkabs aptina grožus ap abām rokām, pūloties Bēri savaldīt, bet veltīgi. Zirgs traucās projām un Jēkabs skrēja blakus kviečoša jai cūkai ratos. Nez no kurienes uzradās jauns teļš, kas idēdams skrēja aiz viņiem, bet suns, divreiz nedomādams un skaļi riedams, drāzās šīs skaļās rindas galā. Visa trokšņainā procesija nozuda ap šķūņa stūri un devās taisnā ceļā uz sakņu dārzu. Zemais koka žogs tika nogāzts gar zemi un Jēkabam, gluži kā

trenētam barjerskrējējam liela atrumā nācās lēkt tam pāri.

Zirgs bija kļuvis nevaldāms un tagad visa karavāna nesās taisni uz priekšu. Troksnis bija neapstāms, bet šajā jezgā suņa balss jautās viskaļāk. Visu to vēl mēģināja pārkliegt Jēkabs, dodams mums norādi atvērt lauka vārtus, lai varētu tikt ārā no grumbuļiem, pirms vēl ratiem būs norauti riteņi.

Vecmāmiņa, kas bija man līdzās, lauzīdama rokas un piesaukdama visus sev zināmos svētos, skrēja izpildīt Jēkaba norādes. Atstājis aiz sevis milzīgu vagu, skrejošais bars nesās atpakaļ mūsu virzienā un tad pēkšņi apstājās kā zemē iemiets. Troksnis noplaka.

Jēkabs mierināja zirgu un veda viņu projām. Vecmāmiņa mēģināja atbrīvot līgavu.

“Kā tad ar kāzām?” es jautāju. Jēkabs vēl elsa no trakā skrējiena un viņam smeldza kāja, kas bija savainota lecot pāri žogam.

Viņš dusmīgs noburkšķēja: “Štrunts par kāzām. Lai paliek neprecēta.” Es biju ļoti vilusies.

URBĀNS

Kādā karstā vasaras dienā mēs tālumā ieraudzījām vīru, kas, neveikli pievelkot stīvo kāju, lēnām kliboja šurp pa puteklaino, kluso lauku ceļu. Vai viņš nāca pie mums ciemos? Jā. Viņa vārds bija Urbāns. Mēs, bērni, tā vietā, lai skrietu viņam pretī un sveicinātu, vērojām viņu no droša attāluma. Mūsu vecmāmiņa gan viņu arvien sagaidīja un aprunājās. Viņa uzdeva Urbānam virkni jautājumu, uz kuriem viņš vienmēr zināja atbildes, pie kam atbildēja isi un kodolīgi. Viņam bija ļoti zema un, kā mums bērniem šķita, balsa balss. Likās, ka viņš zina visu, kas notiek lielākajā daļā apkārtnē lauku saimniecību. Izskatījās tā, it kā viņš tajās visās būtu pabijis pats personīgi. Viņš zināja pat tādus sīkumus, kā, piemēram, to, ka kaimiņu saimniecībā ir jauns suns un ka tā saimnieks jau no rīta bija devies uz Rīgu. Viņš vienmēr ērti iekārtojās pie galda un cita starpā piezīmēja, ka ir izslāpis, jo todien bija tik karsts. Tad vecmāte viņam piedāvāja kādu dzērienu – pienu vai zaļu tēju. Viņš to dzēra ļoti lēnām un uzmanīgi, ar abām rokām satvēris tasi un čapstinādams lūpas. Mēs ar brāli vērojām viņu ar lielu interesi. Šī nebija pirmā reize, kad mēs redzējām Urbānu. Viņš ieradās visai regulāri.

Kad viņš bija izdzēris tasi sausu, ieteicās, ka nebūtu slikti kaut ko arī uzēst. Vecmāte uzziēda viņam sviestmaizi. Urbāns ēda un klusēja, bet mēs viņu turpinājām vērot. Bija tāda sajūta, ka viņš mūs nemaz neredz.

Kad sviestmaize bija notiesāta, Urbānam atkal vajadzēja ko dzeramam. Viņš saņēma kārtējo tējas devu, bet pēc brīža tā viņam šķita pārāk salda. Vecmāmiņa papildināja viņa krūzes saturu,

kurā Urbāns tomēr iebēra vēl vienu papildu karoti cukura. Viņš dzēra skaļi. Mēs gaidījām, ka ciemiņš gribēs vēl kaut ko, bet laikam bija paēdis, jo sacīja, ka tagad viņam esot jādodas mājās un cēlās kājās.

Es nebaidījos no viņa, tomēr stāvēju pa gabalu, kamēr viņš pagāja mums garām. Manuprāt, Urbāns bija ļoti gudrs un neparasts cilvēks, jo viņš taču mācēja

Esmu tikko skaisti safrizēta salonā, lai dotos uz savu pirmo komūniju. 1944. gada jūnijs

izprasīt no mūsu vecmāmiņas sviestmaizi un divas tējas tases laikā, kad ēdienreizes nebija paredzētas. Mums ar Andreju tas nekad nebija izdevies.

OTRPUS GRĀVIM

Mana vecmāmiņa teica, ka atbildīgus darbus bērnam var uzticēt tad, kad tas sasniedz saprātīgu vecumu. Šādam vecumam vajadzēja iestāties ap septiņiem gadiem, kad bērnam sāk krist laukā piena zobu, un man tie krita.

Bija pienācis laiks, kad viens no saprātīga vecuma darbiem tagad tika uzticēts arī man un tā bija visu piecu vecmāmiņas govju ganišana. Tā kā Latvijā, kā mēs zinām, apkārtnē ganibām nav žogu, tad vasarās lopu parasti bija jāpieskata. Es biju neizsakāmi lepna, ka tagad būšu govju gane. Beidzot bija pienākušas beigas vistu un zosu trenkāšanai pa pagalmu, un nu man tiek uzticēti vislielākie mūsu saimniecības dzīvnieki.

Es zināju kā viņas visas sauc – Mandze, Tile, Raibaļa, Brūne and Dora. Tie visi bija ļoti draudzīgi un rāmi lopu, ja neskaita Dori. Ja kāds mēģināja Dori slaukt, tad tā vienmēr spēra ar kāju pa spaini. Vienīgā, kas drikstēja šai govij ķerties klāt, bija vecmamma. Saņēmusi norādījumus, ka man jāraugās, lai govīs nenomadītos un galvenais nebristu pāri grāvim, apbruņojusies ar lietussarga izmēra nūju, es lepnī devos pildīt savu pirmo nopietno uzdevumu.

Sākumā viss gāja gludi, bet tad visas piecas sadomāja iet uz

grāvi un kāri skatījās uz pļaviņu grāvja otrā pusē. Govis bija tik apņēmīgas turp nokļūt, ka nelīdzēja ne mana kliegšana, ne nūjas kratīšana. Viņas turp vilka gluži kā ar neredzamu magnētu. Kas gan viņa pusē bija tik iekārojams? Zāle tur auga tieši tāda pati kā visur citur. Un kāpēc viņām nav atļauts turp doties? Man nebija atbilžu. Es skatījos uz govīm un tad pēkšņi sapratu.

Un ko nu?!

govis no pārlūšanas uz pusēm, turklāt vēl tik sātīgi tās pabarojusi. Vienīgais pieaugušo satraukuma iemesls, ko varēju iedomāties, droši vien bija saistīts ar tām pašām govju mugurām.

NEATLIEKAMĀ PALĪDZĪBA

Mans vecvectēvs Jāzeps Rimša nomira vēl pirms es biju piedzimusi, un es, protams, viņu nekad nebiju satikusi. Vienīgā piemiņas lieta, kas mājās atgādināja par vecvectēvu, bija viņa paša taisītais dārza krēsls. Vectēvs esot reiz atradis egles stumbru, kam vienā pusē bija četri stipri un taisni zari, gluži piemēroti krēsla kājām. Viņš izžāģējis šo gabalu, pāršķēlījis stumbru vidū uz pusēm un atstājis vēl vienu zaru, kas bija izliecies un lieti nodevēja roku atbalstam. Šis sēdekļis izskatījās pēc zirga, un man tas ļoti patika. Kad es pavadīju vasaras Latgales vecmāmiņas lauku mājās, es arvien uz tā uzsēdos un izlikos, ka jāju. Šis bija mans personīgais pelēkais zirgs, lai gan visi pārējie to sauca par Jāzepa dārza krēslu. Iztēlojos, kā viņš, pipi kūpinādams, mēdza uz tā sēdēt un dot kādus palīdzīgus norādījumus manai mātei, kas tajā laikā bija izstīdzējusi pusaude un reiz apņēmības pilna bija izgājusi uz lauka, lai uzartu tīrumu. Vectēvs, sēdēdams savā krēslā bija vērojis, kā viņa turcinās un mēģina tikt galā ar smago vīrieša darbu.

Govīm muguras bija ļoti taisnas, ne tādas, kā zirgiem, ar ieliekumu, kurā ērti varēja apsēsties jātnieks. Turklāt zirgs šādam grāvim varēja viegli pārlēkt, kurpītim govīm – nekad. Govīm nebija arī tādu iemaņu kā kazām, kas mācēja rāpties kalnos. Tātad, ja govīs nonāktu dziļajā grāvī un mēģinātu izrausties laukā otrā pusē, tad viņu taisnās muguras pārlūstu uz pusēm. Cik īpaši saudzējami ir šie lopu! No govīm taču bija atkarīga visa mūsu dzīve. Piens, ko mēs dzeram; krējums, ko vecmāmiņa sakul sviestā; bieziens, ko gatavo no skāba piena, nemaz nerunājot par rūgušpienu un cietajiem sieriekiem. Govis bija jāglāb, un šeit un tagad! Un tas ir jādara man. Es meklēju veidu, kā dzīvniekus droši dabūt viņā pusē grāvim. Ļoti laipni un saudzīgi es viņas pierunāja iet gar grāvja malu līdz vietai, kur tam visvieglāk varēja tikt pāri un mums tas izdevās. Tagad viņas kāri ēda sulīgo āboliņu un baudā plūkāja mazās sātās dzirkstelītes grāvja viņā pusē. Es ļoti priecājos par savu ļābi paveikto darbu, līdz pamaniju, ka pāri pļavai, draudīgi kliegdama un rokas gaišu vicinādama, uz mūsu pusi drāžas vecmāmiņa. Vienā rokā viņai bija vismaz divas reizes lielāka stiba kā manējā. Es nobijos ne pa jokam un muku projām.

Vēlāk mājās valdīja liels satraukums, un es dzirdēju, kā pieaugušie pārsprieda, vai nevajadzētu izsaukt veterinārārstu. Man neviens nepievērsa uzmanību un pat negrasījās uzslavēt, ka esmu veiksmīgi izglābusi

Kādā ziemas rītā, basām kājām iznākuši uz mājas lieveņa es redzēju, ka nakti bija snidzis, jo visa apkārtnē bija noklāta ar balta sniega kārtu. Pirmajā brīdī es pat nevarēju atrast savu zirgu, kura muguru tagad arī sedza balts sniegs. Un tad es to ieraudzīju. Zirgs stāvēja savā parastajā vietā, bet izskatījās nosalis, pagalam nelaimīgs un noilgojies pēc manis. Pāris lēcienos es biju pie viņa, cieši sagrābu un stiepu uz mājas pusi. Kad tiku līdz durvīm, es vairs nejutu kāju pēdas. Zirgu es biju izglābusi, bet kājas neganti sāpēja. Apkārt nebija neviens pieaugušais, kam pajautoties un lūgt palīdzību. Es atspiedu pēdas pret karsto plīti, lai tās sasildītu, bet pēc pāris minūtēm nezturamās sāpēs sāku gaudot kā vilks. Iestēdzās vecmāmiņa un, ieraudzījusi, kas noticis, deva man visnoderīgāko mācību, kā rīkoties apsalēju mācību, kā rīkoties apsalēju mācību. Izrādās, pēdas nekādā gadījumā nedrīkstēja likt pie karstas plīts. Tā vietā vecmāmiņa berzēja manas kājas ar sniegu, līdz kamēr sāpēs rimās. Labi, ka manam zirgam nebija nekādu sūdzību.

Vēlāk siltām vilnas zeķēm kājās un karstu tējas krūzi rokās, es sēdēju sava zirga mugurā un ilgojos, kaut mamma ātrāk brauktu man pakāļ. Vakarā tēvs atbrauca no Rīgas un atveda man un Andrejam pa jaunam siltu zābaku pārim, mēteļus, cepures un šalles.

(Turpinājums sekos)

Būs PBLA ekonomikas un inovāciju forums (PLEIF)

Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) ar Ārlietu ministrijas un sadarbības partneru atbalstu ir nolēmusi rīkot Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu PLEIF-2020. Šis forums ir panācis labu tempu un rezultēties ar vērtīgiem panākumiem. PLEIF tiek rīkots kopš 2013. gada, un tā iniciators bija tolaik PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis. 2016. gadā PLEIF notika Austrālijā. Foruma mērķis ir palīdzēt Latvijas valsts izaugsmei un ekonomiskajai attīstībai, savēdot kopā uzņēmīgus un darboties gribošus tautiešus no visas pasaules, radot iespēju izveidot jaunus kontaktus un uzņēmējdarbības idejas. Šogad forums notiks 19. novembrī, **daļēji klātienē Rīgā un daļēji attālināti – ar tiešsaisti tīmeklī.**

Aizvadīto gadu PLEIF izbraukumu sesijās

Lai arī šogad pandēmija un ar to saistītie ierobežojumi ievērojami zināmu nenoteiktību pasaulē plānošanā un pasaules latviešu uzņēmēju iespējas piedalīties starptautiskajos pasākumos, dzīve un valsts ekonomika tomēr rit uz priekšu. Tāpēc PBLA sadarbībā ar Amerikas Tirdzniecības palātu (*AmCham*), Ārvalstu investoru padomi (*FICIL*), kompaniju *The Gateway Partners*, kustību *The Red Jackets* un Ārlietu ministriju uzņēmušies forumā palīdzēt veidot Latvijas ceļu karti ekonomikas atveseļošanai (*Latvia's Road Map to post-Covid Economic*

Recovery), gan arī spriest par starptautiskajām un reģionālajām uzņēmējdarbības iespējām, tostarp – „Zaļās enerģijas nākotni Eiropā” (*Capitalising on Europe's Green Energy*). Tiek plānots arī apkopot rezultātus no iepriekšējā forumā 2019. gadā Valmierā uzsāktās sarunas par Latvijas starptautisko tēlu.

PLEIF-2020 atklāšana notiks ceturtdien, šī gada 19. novembrī pulksten 15.00 viesnīcā Radisson Blu Latvia telpās Rīgā, Elizabetes ielā 55. Aicinām dalībniekus, vadoties no apstākļiem, būt klātienē, kā arī piedalīties virtuāli gan Latvijā,

gan arī no visas pasaules. Foruma darba valoda šogad būs angļu. Reģistrācijas informācija būs atrodama Foruma mājaslapā www.pleif.lv.

PLEIF-2020 atklāšanas uzrunu teiks Valsts prezidents Egils Levits, tādējādi izrādot savu atbalstu pasaules latviešu centieniem veicināt Latvijas ekonomisko izaugsmi. Uz dalību sarunās tiks aicināti arī augsta līmeņa Latvijas valdības un Ārlietu ministrijas pārstāvji, Latvijas valsts un starptautisko uzņēmumu vadītāji un biznesa aprindu pārstāvji.

PBLA un ĀLA vicepriekšsēdis **Mārtiņš Andersons**: „Tagad galvenais uzdevums ir šo tempu un rezultātus saglabāt un turpināt, ņemot vērā īpašos apstākļus. Valsts svētību mēnesi Latvijā ierodas daudz tautiešu, tostarp no biznesa aprindām.

Es lepojos, ka man arī bijusi iespēja darboties PLEIF Rīcības

komitejā un būt par moderātoru, tādējādi izjūtu savu personisko pienesumu šim lieliskajam sarīkojumam, kas vienmēr rezultējas ar precīziem, konkrētiem biznesa kontaktiem un ir idejām bagāts.

Vairāk jāstrādā pie PLEIF publicitātes – cilvēki domā, ka tas ir tāds specifisks biznesa pasākums, bet tā gluži nav – te risinām arī jautājumus par Latvijas tēlu jeb zīmolu pasaulē, par to, kā populārizēt Latvijas valsti, lai attīstītu tūrisma, investīcijas. Un te var iesaistīties ikviens.”

Raits Eglītis, Ligita Kovtuna

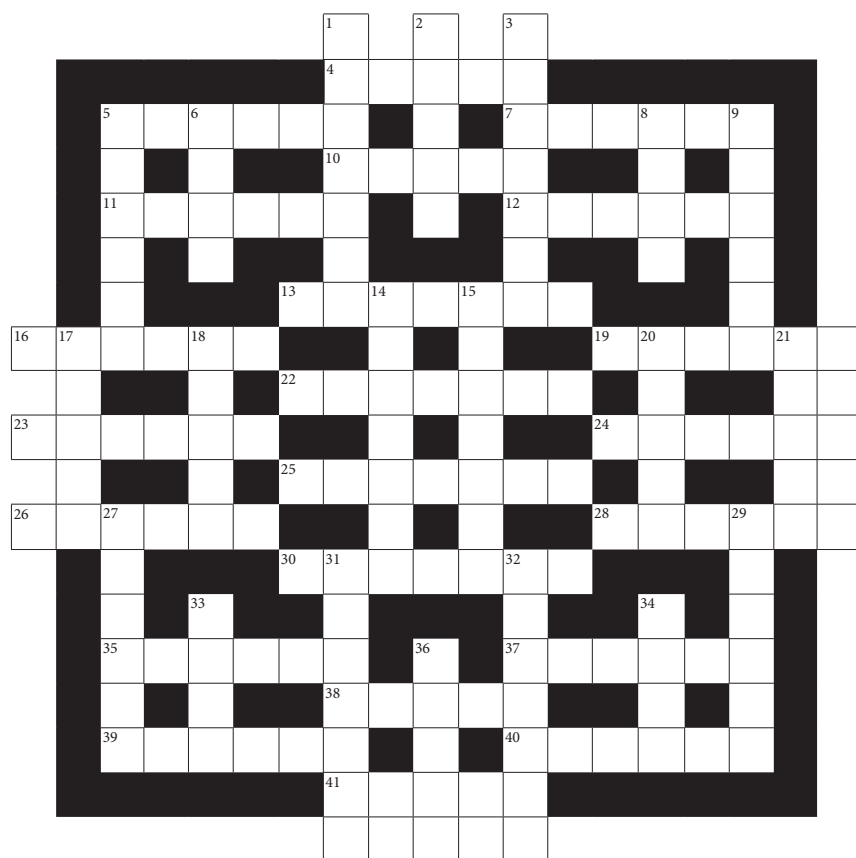
Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

MAF
Mediju atbalsta fonds

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Limēniski. 4. Gudrības un kara mākslas dieviete sengrieķu mītoloģijā. 5. Kontroles dokuments. 7. Latviešu rakstnieks, pedagogs (1865-1934). 10. Gaujas pieteka. 11. Kara skolas audzēkņi. 12. Nokrāsa. 13. Baznīcu piebūves. 16. Latviešu tautsdziesmas. 19. Silķveidīgo kārtas zivs. 22. Krodziņš Itālijā. 23. Piedalīties vēlēšanās. 24. Saules sistēmas planēta 25. Sadau-

zīts. 26. Šķidrie audi. 28. Karpu dzimtas zivs. 30. Kontakts. 35. Optiska ierīce. 37. Pilsēta Itālijas ziemeļaustrumos. 38. Palieli dzeramie trauki. 39. Pilsēta ASV dienvidos. 40. Upe Kanādā un ASV. 41. Transporta līdzeklis Dienvidaustrumāzijas valstīs.

Stateniski. 1. Konditorejas izstrādājums. 2. Stiprs, postošs vējš. 3. Panātru dzimtas augs. 5. Dzeņveidīgo kārtas putni. 6.

Geometrisks ķermenis. 8. Upe Krievijas Eiropas daļas dienvidos. 9. Pēcpusdienas atpūta Latīņamerikas zemēs. 14. Vatikāna valsts galva. 15. Emocionāla. 17. Profesija. 18. Gredzenveidīgas koraļļu salas. 20. Gatve. 21. Cīnīties. 27. Jēdziens banku operācijās. 29. Ūdens gars Vēdu mītoloģijā. 31. Rotaslietas. 32. Grezni, viegla saturs skatuves uzvedumi. 33. Pārvietot ar transportlīdzekli. 34. Sporta spēle, jānot uz zirgiem. 36. Rīgas Kino studijas mākslas filma.

Krustvārdu mīklas (Nr. 35) atrisinājums

Limēniski. 1. Kokss. 4. Kīts. 6. Lavanda. 7. Palanga. 8. Insekts. 10. Neveronis. 13. Susliks. 15. Adrese. 17. Kņada. 19. Garkalne. 20. Eksperti. 21. Slips. 23. Kaimans. 26. Patiess. 29. Patvertne. 30. Svitene. 31. Lancete. 32. Rudmaši. 33. Amati. 34. Senči.

Stateniski. 1. Kelvins. 2. Slavenis. 3. Kalorija. 4. Kairiņa. 5. Sekstas. 7. Pasts. 9. Imūns. 11. Riskantas. 12. Prospekti. 14. Ukrainas. 16. Emitters. 17. Krepss. 18. Avens. 22. Izdevums. 23. "Klubs". 24. Iegriba. 25. Staieri. 26. Penālis. 27. Emajegi. 28. Spēle.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, veltīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs – uzcelt Saieta namu! **Palīdz! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:

AS "Citadele banka"
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:
USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas
www.liktenadarzs.lv

MĀRIS
BRANCIS

Izstāde, par kuŗu gribas parunāt, gan jau ir slēgta, lai dotu vietu citai, taču tā joprojām laiku pa laikam liek par sevi atcerēties, kaut arī skatīta pirms nepilna mēneša. Tāpēc arī tapušas šis pārdomas.

Runa ir par **Rolanda Kaņepa gleznu izstādi Pasaules latviešu mākslas centra galerijā Cēsis**. Mākslinieks ir ārkārtīgi savdabīga un diskutabla personība, kādas negadās bieži pat pasaules mākslas vēsturē. Domāju, ka ikvienu, kuŗš pirmo reizi sastopas ar viņa gleznām, to sīzētiem, sīzētu risinājumiem, tēlu sistēmu un fizisko atveidojumu, jūtas visai apmulsis. Darbos ir tik daudz redzēta, pazīstama, tajā pašā laikā redzētais uzdod tik daudz jautājumu, ka apjuc domu, iespaidu un jautājumu jūklī. Kailie ķermeņi atsauc atmiņā vai nu antīkos laikus vai, drīzāk, renesanci. Vērigāk ielūkojoties, pamani, ka tēlu attiecības ir paslēptas, aizšifrētas, varbūt daudznozīmīgas, it kā būtu savdabīgas durvis, kuŗu atslēgšanai vajag īpašas atslēgas. Ātri vien nojaušams, ka sīzēti nereti ņemti no Bībeles vai Senās Grieķijas vai Romas leģendām. Taču arī tad nekļūst vieglāk – atmiņā pazībējusais stāsts reti sakrīt ar mums zināmo risinājumu vai tulko-

jumu. Gleznas stāstījums ierosina minēt, vērt domu dzīparus, kas rod jaunus sīzēta skaidrojuma variantus, taču reti kad, kā pats pārliecinies, sakrīt ar autora iecerī un domu gaitu.

Istenībā Rolands Kaņeps pieļauj daudz variantu, un tieši tāpēc mākslinieka gleznas ir īpašas. Protams, gribas atminēt miklu, bet vai tas vienmēr ir vajadzīgs? Varbūt lai paliek noslēpumā pareizā atbilde?

Noslēpumu centies atrast dzejnieks un Vašingtonas universitātes doktorants Kārlis Vērdiņš

Noslēpumu izstāde

studijā viņš mācīja perspektīvu.) Tā apcerējuma autors uzsver mākslinieka homoseksualitāti: “Kaņepa gleznas paveķ logu uz citu, brīžiem baisu, tomēr jautru pasauli, kas mulsi planē virs vēstures drupām un ikdienas dekorācijām, it kā meklējot kādas citas pasaules pienākšanu, kur varēs justies vairāk iederīgi”.

Manuprāt, skaidrot visu šādi diez vai ir pareizi vai pat būtiski. Rolands Kaņeps dod mums ierosu pārdomām par notiekošo tagad un vēsturē. Secinājumi jāizdara katram pašam. Mākslinieks nav cilvēku nīdējs, viņš tikai redz dziļāk par lielāko daļu no mums. Cilvēku sabiedrībā patiesi nav daudz glaimojoša, brīžiem tas ir pat apkaunojoši, ko dažkārt cilvēks dara, taču būtiskais ir citur, ir ārā. Mūsos.

Vienā no viesošānās reizēm Ņujorkā Vija Zuntaka-Bērziņa mani aizveda uz Jonkeru baznīcu, kur nesen bija atvests Rolanda Kaņepa arhīvs. Materiāls bija ļoti apjomīgs un iespaidīgs. Toreiz priecājos, ka arhīvs nav izsviests, bet gaida jauno saimnieku. Tagad tas ir atrasts un ieguvus īstās mājas un saimniekus – PLMC Cēsis, kas sarīkojis pirmo Rolanda Kaņepa izstādi Latvijā un izdevis arī katalogu.

izstādes “Tēlu karuselis” katalogā, ko izdevis PLMC. (Starp citu, tekstā ir kļūdas, ko kataloga teksta autors patapinājis no Jāņa Krēsliņa, sen. kļūdām 1986. gada žurnāla *Latvju Māksla* 12. numurā. Rolands Kaņeps mācījies profesora Jāņa Roberta Tillberga studijā, kā kopš 20. gs. 90. gadu otrās puses pieņemts rakstīt šī mākslinieka vārdu un uzvārdu latviešu mākslas vēsturē; profesora dēls Romans Tillbergs vēl nevarēja būt arhitekts, viņš tikai studēja LU arhitektūras fakultātē, bet nepabeidza to; tēva

Mēneša priekšmets septembrī Latviešu skola Dienvidamerikas mūža mežā

Jānis Dzenis savā mājā Sanpaulu, Brazīlijā, 2009. gadā

Vārpa ir neliels ciems Sanpaulu štata iekšzemē Brazīlijā, ko nodibināja izceļotāji no Latvijas 1922. gadā. Lielākā daļa no viņiem bija baptisti, kuŗi paši sevi dēvēja par *atmodniekiem*. Viņus vadīja cieša pārliecība, ka visdrīzākajā laikā sagaidāma Kristus otrreizēja atnākšana, kuŗai pienācīgi jātagatavojas. Pēc viņu domām, vislabāk no grēkiem varēja attīrīties Brazīlijas mūža mežā, tālu no civilizācijas vilinājumiem.

Sākuma posms latviešiem Brazīlijā bija dramatisks. Karstais klimats, neierastais ēdiens, tīra dzēramā ūdens trūkums un smagais fiziskais darbs mūža mežā prasīja daudzas dzīvības. Arī garīgajā dzīvē nācās piedzīvot vilšanos, jo vadoņu apsoltā *paraušana* (nonākšana debesis) nepiepildījās, kaut

arī netrūka tādu, kuŗi nebeidza to gaidīt līdz pat mūža beigām.

Daļa no šiem iecēlotājiem nespēja vai nevēlējās iegādāties savu saimniecību, tādēļ 20. gs. vidū apvienojās kopsaimniecībā Palma. Tā balstījās pirmo kristietiešu komūnu idejās. Kopsaimniecības biedri pilnībā atteicās no privātīpašuma, kopīgi strādāja, pielūdza Dievu un devās misijas gājienos pie vietējiem iedzīvotājiem.

Izceļotāji rūpējās par bērnu izglītību. Pirmajos gados bērnus mācīja no Latvijas iecēlojušās profesionālas skolotājas pēc tā laika Latvijas skolu programmas. Kopš Otrā Pasaules kara mācības notika tikai portugāļu valodā Brazīlijas valdības apstiprinātu skolotāju vadībā. Garīgo izglītību no-

Palmas latviešu skola 20. gadsimta 20. gadu beigās. Jānis Dzenis priekšējā rindā, atzīmēts ar krustiņu. No viņa pa kreisi Ziedīte Ozoliņa

drošināja baptistu draudžu svētdienas skolas.

Palmas sešklasīgo skolu vadīja Marija Mellenberga, kuŗa jau Latvijā bija ieguvusi skolotājas tiesības. Mācības notika latviešu valodā. Skolas telpas bija izvietotas Palmas garāžas galā. Bērni mācījās līdz pusdienlaikam, bet pēc tam devās kopīgos saimniecības darbos.

Ziedīte Ozoliņa (1911 - 2004) līdz mūža beigām dzīvoja Palmā un strādāja “keķī”. Viņa nekad neiemācījās portugāļu valodu.

Jānis Dzenis (dz. 1918) bija māceklis pie Palmas pulksteņmeistara. Viņam šis darbs nepatika, tādēļ vēlāk Jānis pie kopsaimniecības šoferiem apguva šofera un mehāniķa iemaņas. Jānis atceras:

Jāņa Dzeņa un Ziedītes Ozoliņas skolas burtņicas. Izmantotas Palmas kopsaimniecības skolā Brazīlijā 1928. – 1932.g.

“Bija jau ar’ portugāļu valodas stundas... skolotājas pašas valodu neprata, un iemācīja bērnam nepareizi, bet pēc tam, kad bērns ir paaudzies lielāks, to nevar dabūt ārā!”

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- **PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:**
- 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- **SĒRU ĻUDINĀJUMS:**
- **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrakstis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tālr. (redakcijā) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrakstis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudā ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādīt vārdu, uzvārdu un adresi. Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāliem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā –
SEB Banka,
nr.: LV60UNLA0050018705154

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS

**EIROPAS
MEISTARSACĪKSTES
VĪRUSA ĒNĀ**
Apstājamijs izslēgšanas spēlēs

Jūrmalā, Majoros, risinājās Eiropas čempionāts plūdmales volejbolā. Bija paredzēts, ka turnīrs pa 32 pāriem vīriešu un sievietes konkurencē pulcēs labākos Eiropas plūdmales volejbola vīriešu duets no 15 valstīm un sievietes pārus no 13 valstīm. Pēc ierašanās Latvijā, trim Eiropas čempionāta plūdmales volejbola pāriem konstatēta saslimšana ar Covid-19, bet vēl viens duets uz sacensībām neatbrauca. Nemot vērā, ka no turnīra dalībnieku pulka pēdējā brīdī tika svītroti četri dueti, pie iespējas spēlēt Jūrmalas smiltīs tika Latvijas dueti – Matīss Gabduliņš/Artūrs Rinkevičs, kā arī Mārcis Jirgensons/Rinalds Aišpurs.

Eiropas čempionātu ar uzvaru sāka **Aleksandrs Samoilovs** un **Jānis Šmēdiņš**. Latvieši pirmajā spēlē ar rezultātu 2:0 (21:17, 21:18) pārspēja igauņus Kusti Nelvaku un Martu Tisāru, garantējot vietu izslēgšanas spēlēs. Otrajā spēlē viņi ar 0:2 (14:21, 12:21) zaudēja turnīra favorītiem no Norvēģijas Anesam Mūlam un Kristianam Sērūmam.

Jānis Šmēdiņš un Aleksandrs Samoilovs

Norvēģijas duets, ar kuŗu latvieši pirmssezonā aizvadījuši vairākus kopējus treniņus un

sparingmačus, dueli lieliski darbojās servju uzņemšanā, uzbrukumā un vairākkārt pie tikla spēja apturēt gan Šmēdiņu, gan Samoilovu.

Izslēgšanas spēļu otrā kārtā neveiksmīga bija ar 16. numuru izliktajam Aleksandram Samoilovam/Jānim Šmēdiņam. Viņi ar 0:2 (18:21, 20:22) zaudēja Krievijas pārim Ņikitam Ļaminam/Tarasam Miskivam (nr.11.). Otrā seta galotnē fantastiskā veidā Šmēdiņš aizsardzībā atvairīja bumbu un vēlāk guva punktu pēc Ļamina sitienu, panākot 20:19. Izšķirošajos brīžos, Šmēdiņš kļūdījās servē, Samoilovam neizdevās gūt punktu, bet Miskivš savu iespēju garām neļaida – 21:18, 22:20 krievu dueta labā.

“Bija ļoti daudz kļūdu – neprecīzi sitieni pa autiem un uzbrukumā rokās. Aizsardzībā nepaņēmām bumbas un nespēlējām stratēģiski tā, kā bija sarunāts pirms spēles. Paši vainīgi. Otrajā setā izlaidām lielu pārsvaru, tāpat arī galotnē pēc pietuvošanās visu palaidām garām. Ļoti žēl, ka nevarējam parādīt labāku rezultātu un tik agri izstājāties no turnīra,“ sarunā ar žurnālistiem stāstīja Samoilovs.

Eiropas čempionātu plūdmales volejbolā ar uzvaru izdevās sākt arī **Mārtiņam Pļaviņam/Edgaram Točam**. Latvijas volejbolisti vispirms divos setos pieveica igauņus Kusti Nelvaku un Martu Tisāru (2:0), tad tikpat pārliecinoši zaudēja uzlecošajam zvaigznēm no Norvēģijas un šo sacensību galvenajiem favorītiem –pārim Annešs Mūls/Kristians Sērums. Pirmajā izslēgšanas spēlē ar 2:0 (21:18, 21:16) pārspēja Beļģijas sportistus Kokelkorenu un van Valli.

Mārtiņš Pļaviņš cīņā ar Tomu van Valli

Turpinājumā Pļaviņš/Točs izcīnīja uzvaru otrajā D grupas

spēlē – ar 2:0 (22:20, 21:16) uzvarēja austriešu veterānus Aleksandru Horstu/Klemensu Dopleru. Izslēgšanas spēļu izloze viņiem bija nepateicīga. Ar ceturto numuru turnīrā izliktie Pļaviņš un Točs ar 0:2 (17:21, 18:21) zaudēja Itālijas sportistiem Daniele Lupu/Paolo Nikolai, kuŗi Jūrmalā izlikti ar piekto numuru. Pirmajā setā latvieši nonāca iedzinējos ar 4:12, turpinājumā izdevās deficitu samazināt, taču pacināties par uzvaru neizdevās. Savukārt otrā seta otrajā pusē latvieši bija vadībā ar 14:11, tomēr galotnē italieši bija precīzāki, pārņēma vadību 17:15 un sīvā galotnē guva uzvaru viņu spēlē. Pļaviņam/Točam tāpat kā Samoilovam/Šmēdiņam čempionāts noslēdzās ar 9. vietu.

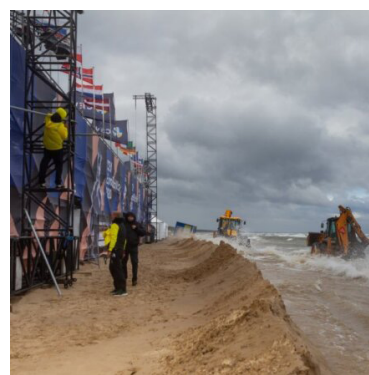
Citiem mūsu duetiem neveicās. Pasaules tūres posma vicečempiones Marta Ozoliņa/Luīze Skrastiņa zaudēja pieredzējušām krievietēm (13:21, 8:21) un noslēdza sacensības. Latvijas vicečempiones Kristīne Briede/Krista Paegle cīnījās labi, taču piekāpās vācietēm (15:21, 18:21) un netika izslēgšanas spēlēs. U-20 Eiropas čempiones Anete Namiķe/Varvara Brailko atzina Francijas dueta pārkāpumu (17:21, 16:21). Līdz ar to sievietes turnīrā no mūsējām bija palikušas tikai Tina Graudiņa un Anastasija Kravčenoka.

17. septembrī visas čempionāta spēles tika atceltas nepiemērotu laika apstākļu un drošības apsvērumu dēļ. Rīta sesijā bija plānots aizvadīt vīriešu turnīra apakšgrupu otrās spēles. Tomēr laika apstākļi nebija labvēlīgi spēļu norisei. Pēcpusdienā jūra ar vētras palīdzību noslaucīja uzceltos vaļņus un ielauzās centrālajā laukumā. Spēcīgais vējš bija appludināja spēļu laukumus. Tika veiktas izmaiņas spēļu grafikā. Spēles tika pārceltas uz rezerves laukumiem Mārūpē. Piektdien spēles notika Mārūpē **Ruukki** plūdmales stadiona āra laukumos, bet sestdien sacensības atgriezās Majoru plūdmalē.

***

Stadionu izcēla no jūras

Eiropas čempionāta plūdmales volejbolā organizatori sociālajā vietnē Facebook veltījuši pateicības vārdus visiem, kuŗi brīvprātīgi palīdzējuši sakopt stiprā vēja izpostīto volejbola stadionu. “18. septembris kļuva par vienu vēsturisku dienu, kad ar klusiem aicinājumiem pēc palīdzīgām rokām stadiona atjaunošanā, ieradās aptuveni 70 cilvēki! Bez prasības pēc samaksas vai kādiem citiem labumiem! Cilvēki vēlējās brīvprātīgi palīdzēt gan mums, gan sportistiem turpināt šos lielos plūdmales volejbola svētkus, kuŗu tapšanā ir ieguldīts ļoti liels darbs, ņemot vērā šī gada īpašos apstākļus pasaulē!

Gan pieteikušies cilvēki, gan vienkārši garāmgājēji, pat putnu vērotāji plūdmalē sāka vaicāt pēc lāpstas un lupatas! Sporta skolas audzēkņi, skolēnu klases, volejbola spēlētāji un entuziasti, vienkārši draugi un atbalstītāji – visi metās iekšā un kopīgiem spēkiem mēs atgriezām stadionu darba kārtībā vienas ļoti garas dienas laikā! Burtiski – stadions tika izcelts no jūras!”

***

Titulu neizdevās aizstāvēt

Dāmu sacensībās **Graudiņa/Kravčenoka (attēlā)** vispirms uzvarēja somietes (21:17, 21:14), pēc tam sīkstākā sacensībā krievietes – 21:16, 19:21, 15:10 un iekļuva astotdaļfinālā.

Eiropas čempiones tomēr savu pērn izcīnīto titulu vairs nevarēs aizstāvēt, jo izslēgšanas turnīra spēlē ar rezultātu 0:2 (16:21, 13:21) zaudēja itālietēm Martai Menegati un Viktorijai Orsi Totai. Itālijas pārstāves labi darbojās blokā un “lasīja” Latvijas dueta uzbrukumus aizsardzībā. Tādējādi mūsu duets turnīru noslēdza dalītā 9. vietā.

**“OLIMPISKAJĀ DIENĀ”
PIEDALĪJUŠĪES 120 000
DALĪBNIEKI**

18. septembrī visā Latvijā 520 vietās norisinājās tradicionālā “Olimpiskā diena 2020”, kas pulcēja vismaz 120 000 dalībnieku no visiem Latvijas reģioniem, aģentūrai LETA pavēstīja Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) preses sekretārs Mārtiņš Mālmeisters.

Ar “Olimpiskās dienas 2020” aktivitātēm noslēdzās arī LOK organizētie Olimpiskā mēneša pasākumi. Vienlaicīgi visās “Olim-

Vingrojam svaigā gaisā

piskās dienas 2020” norises vietās notika rīta vingrošana, pēc kā notika dažādas sportiskas un radošas aktivitātes. Tāpat viņš stāstīja, ka izglītības iestāžu audzēkņi iepazinās ar dažādiem Olimpiskajiem sporta veidiem un to spēles noteikumiem, piedalījās stafetēs un citās sporta sacensībās.

RITENBRAUKŠANA

Tour de France riteņbraukšanas sacensībās no Latvijas piedalījās **Toms Skujiņš** un **Kristis Neilands**. Skujiņam labākais rezultāts bija 8. vieta posmā, 18. vieta kalnu karaļa vērtējumā. Kopvērtējumā Skujiņam 81. vieta. Neilands ierindojās 85. vietā.

**EIROPAS FUTBOLA
KLABU TURNĪROS**

Spēcīgā vēja radīto problēmu dēļ Rīgā līdz galam nevarēja nospēlēt UEFA Eiropas līgas kvalifikācijas spēli starp Latvijas čempionvienību **Rīga FC** un Sanmarino komandu **Tre Fiori**. Kad nākamajā dienā nospēlēja atlikušās 70 minūtes, mūsu futbolisti uzvarēja ar 10, vienīgos vārtus 57. minūtē guva portugālis Pedrinju, realizēdams tiešo brīvsitieni. Tagad Rīgā viesosies Glāzgovas **Celtic**.

Ventspils komanda UEFA Eiropas līgā guva vārtus pirmā (5. min.), bet piedzīvoja zaudējumu pret Tronheimas **Rosenburg** – 1:5 (1:3).

P. Karlsons

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

PAZIŅOJUMI
VĀCIJĀ

8. novembrī Vācijas pilsētā Breizachā (*Breisach am Rhein*) paredzēts sarīkojums par tematu “Latviešu mākslinieki trimdā”.

Piedalīsies Guna Teichmane, rečitācija, Maija Nāberinga, rečitācija un klavieres, *Benjamin Broecker*, rečitācija, Dita Lammerse, čells.

Skanēs Jāzepa Vītola un Jāņa Medīņa kompozīcijas un tiks lasīti Jāņa Jaunsudrabiņa un Jāzepa Vītola teksti.

Izstādē Jāņa Jaunsudrabiņa gleznas no Jāņa Vintera privātas kolekcijas.

Tuvākai informācijai:
BronislawHubermanForum.com

***

Plaujas svētku dievkalpojums Minsterē **4. oktobrī** plkst. 10:30. Tiksimies LCM, *Salzmannstr. 152, 48159 Münster*. Kalpos mācītājs Rolands Eimanis. Pēc dievkalpojuma varēsīm parunāties pie kafijas un līdzatnestiem našķiem. Visi mīļi gaidīti!

***

Esslingenā vecā Ebershaldeņas kapsētā, Landenbergerstrasse, pie latviešu urnu kapliņas svētdien **20. septembrī** plkst. 15 paredzēts kapu svētku dievkalpojums. Tie, kas vēlēšies, pēc tam varēs kopā pasēdēt *Jaegerhaus* restorānā *Roemerstrasse* – pie laba laika, restorāna dārzā.